

F. Jeuthe

ADRESY

miasta

KOŚCIERZYNY

Część I. Spis alfabetyczny wszystkich mieszkańców

Część II. Władze i instytucje • Część III. Branże

Część IV. Dział reklamy

Natadem Wydawnictwa Ksiąg Adresowych, Feliks Jeuthe w Grudziądzu
Tuszeńska Grobla 18.

MARCHLEWSKI & ZAWACKI

POMORSKA HURTOWNIA KOLONIALNA

Grudziądz

J. Wybickiego 29, tel. 404 i 104

Gdańsk

Münchengasse 1, tel. 6069 i 6471

Egzystuje od r. 1879 i dlatego gwarantuje fachową i korzystną obsługę

Adres telegr. dla Grudziądza: „Maza“

Adres telegr. dla Gdańska: „Mazaport“

Bank Ludowy w Kościerzynie

Telefon 74

przy ul. Gdańskiej 12

Telefon 74

Komisjoner dewizowy

złatwia:

wszelkie transakcje w zakres bankierstwa wchodzące. Otwiera rachunki bieżące i czekowe na dogodnych warunkach. Przyjmuje wkłady depozytowe, płaci procenty podług ugody. Udziela pożyczek. Dyskontuje weksle.

**POMORSKIE
ZAKŁADY CERAMICZNE
TOW. AKC.**

(DAWNIEJ MAX FALCK I SKA)

w GRUDZIĄDZU

CEGIELNIA MECHANICZNA
FABRYKA DACHÓWEK

ROCZNA PRODUKCJA
15 000 000 SZTUK

POLECAMY NATURALNO-
CZERWONEGO KOLORU DACHÓWEK

KARPIOWA,
ŻŁOBIONA

• RZYMSKA

zupelnie trwała i odporna na
wszelkie wpływy atmosferyczne
oraz

plernieszorzedną czerwoną cegłę
maszynową, licówkę i dziurawki
różnych formatów.

Telefon nr. 46

Adr. telegr.: „Pozaceram“

Kościerzyna.

CZĘŚĆ I.

Alfabetyczny spis mieszkańców.

UWAGI: wł. d. = właściciel domu, rob. = robotnik, urzęd. = urzędnik, wd. = wdowa, m. = mistrz, kond. = konduktor, Wyb. = Wybudowanie, Kart. = ul. Kartuska, Kośc. = Kościuszki.

A.

Abrahamsohn Roza, wd. Świętoj. 15.
Adamczyk Agn., rob., Na Rowie 24.
Albath Frydr., m., kraw., Kapliczna 9.
Albrecht Stef., urzęd., Kartuska 5.
Andreskowski W., Wyb. pod Klincz.
Andryk Franc., palacz, Senatorska 8.
— Jan, Kapliczna 2.
Anglewicz Jan, deput. Szydlice 29.
Anzenberger Michał, mistrz browarski
Świętojańska 1.
Anzlik A., cieśla, Wierzyska Wybud.
— Bernard, woźny, Hallera 7.
— Franciszek, kolejarz, Senatorska 6.
— Jan, robotnik, Młyńska 9.
— Jan, robotnik, Młyńska 5.
— Józef, rob., Świętojańska 7.
— Stefan, kolej., Kamienna 1.
— Anna, wd. Kamienna 1.
Armańscy Bracia, handel skór i pro-
duktów krajowych. Dworcowa 22,
tel. 89, i Gdańska 3.

Bracia Armańscy

Kościerzyna

Telef. 89. Gdańska 3.
Filja w Kartuzach, 3 Maja, tel. 6.

DOM HANDLOWY

Zakup i sprzedaż:

Skór surowych, wełny, sta-
rego żelaza i szmat.

Armański Teod., architekt, Dworc. 22.
— (a) Marja, wd., Strzelecka 8.
Armatowska Fr., wd. Piłsudskiego 12.
— Juljanna, wd., Kapliczna 16.
Aszyk Feliks, kolej Kapliczna 16.

B.

Bączyński Jan, murarz, Wodna 6.
— (a) Aug., wd., Kościelna 4.
— Teofila, wd., Gdańska 12.
Bandemer Marta, wd., Młyńska 12.
Bank Dyskontowy, Rynek 3, tel. 1.
— Ludowy, Gdańska 12.
Bank Powiatowy Starostwa 2, tel. 76

BANK LUDOWY

W KOŚCIERZYNIE

Telefon 74. Gdańska 12.

Komisjoner dewizowy.

(Patrz ogłoszenie na okładce.)

Bara Otylja, rob., Chojnicka 1.
— Paulina, wd., Piłsudskiego 14.
Barabasz Magdalena, wd., Dworcowa 3.
Barańczyk Ant., m. dek., Chojnicka 4.
Baranow Anna, Szydlice 7.
Bartel J., ks. wikary, Kościelna 4.
Bartnicki Wład., rolnik, Skarsz. 1.
Baška Jan, dzierz., Lipowa 3.
— Józef, rob., Szydlice, 31.
— Anna, wł. d., Kościelna 7.
Bastjan A., naucz., Piłsudsk. 22.

Bank Powiatowy, Starostwa 2.

Bank Powiatowy

w Kościerzynie

ul. Starostwa 2. Tel. 76.

Oddział Bankowy

i

Oddział Handlowy

(Patrz ogłoszenie na zewn. str. okładki.)

- Bednarek Bern., rob., Zródlana 4.
- Beek Wład., kolej., Na Rowie 19.
- Behrendt H., wł. tartaku, Dworc. 1, tel. 6.
- Walter, kupiec, Rynek 20 wł. firmy
- G. Ring, skład żelaza i szkła tel. 58.
- Bela Walerjan, rachm., Zródlana 1.
- Belewski Fr., urząd., Szydlice 24.
- Bembenek Alojzy, rob., Wierzyska.
- Bemowski Fr., rob., Wojskowa 9.
- Berndt Erich, m. kow., Na Rowie 28.
- Berth Alojzy, rob., Kapliczna 19.
- Juljanna, wd., Kapliczna 18.

L. Berent Nast.

właśc. J. Gackowski

KOŚCIERZYNA

Telefon 2. Telefon 2.

Towary kolonialne i destylacja.

- Biedowicz Fr., rendant, Szydlice 36.
- Bielawa Fr., rob., Kościuszki 3a.
- Józef, rob., Wodna 15.
- Leon, rob., Klasztorna 8.
- Wiktor, handlarz, Gdańska 12.
- Anastazja rob., Kościuszki 3a.
- Bielawski cm. urząd., Strzelecka 5.
- Biernat Jan, rob., Wodna 11.
- Magdalena, wd., Wodna 11.
- Teofil, rob., Kowalska 9.
- Blank Jan, rob., Wojskowa 12.
- Teodor, kom. sąd., Strzelecka 8.
- Bławat Antoni, kupiec, skład papieru, Rynek 16.

BŁAWAT ANTONI

Kościerzyna, Rynek 16.

Skład

papieru i galanterji.

- Jan, murarz, Szydlice 36.
- Teofil, rob., Gdańska 14.
- Bock Ernst, stolarz, Słodowa 1.
- Bodger Marceli, rob., Klasztorna 8.
- Boks Alwina, wd., Szydlice 16.
- Boldnau Rysz., rob., Klasztorna 8.
- Bonca Wal., woźny, Hallera 1.
- Bonk Fr., koszykarz, skł., Piłsudsk. 28.
- Borchhardt Emma, krawcowa, Kośc. 1.
- Bork Bern., prof., Kapliczna 11.
- Borkowski Józef, dekarz, Wojskowa 11.
- Borowski Wacł., kierown., Kartuska 5.
- Böttcher Jan, wł. wybud., Skorzewo.
- Brauer Beata, wd., Zródlana 8.
- Brendel Agn., Na Rowie 4.
- Breska Jak., rob., Piłsudskiego 15.
- Bretteich Joanna wd., Świętojańska 11.
- Paweł, prof., Świętojańska 11.
- Breza Jan, kapit., Szydlice 24.
- Bronk Bazyl, rob., Młyńska 10.
- Franciszek, cieśla, Kartuska 4,
- Jan, adwokat i notariusz, Rynek 5.
- Paweł, kier., pocz. Dworcowa 16.
- Bruski Dawid, profesor, Kapliczna 17.
- (a) wd., Gdańska 9.
- Anna, nauczycielka, Rynek 17.
- Brzeska Juljanna, wd., Zródlana 1.
- Brzeziński Józef, kupiec, Gdańska 17.
- Brzoskowski Franc., rob., 3 Maja 5 a.
- Jan, kolej., Kapliczna 19.
- Jan, rob., Młyńska 22.
- Jan, kier. Urzędu Skarb., Kart. 6.
- Jan, wł. d., Szydlice 10.
- Juljusz urząd., Piłsudckiego 35.
- Władysł. rob., Młyńska 4.
- Franciszka, wd., Młyńska 4.
- Bunik Franc., rzeźnik, Lipowa 2.
- Buchalski J., kier., Rynek 5.
- Budziński Ant., garncarz, Kościelna 8.
- Feliks, malarz, Kapliczna 14.
- Franc., hurt. wód., Gdańska 17, tel. 50.
- Józef, m., garncarski, Młyńska 11.
- (a) Agata, wd., Kościelna 8.
- Walerja, skł. kapeluszy, Gdańska 17.
- Bunik Stan., drogomistrz, Lipowa 2.
- Helena, Zródlana 6.
- Burandt Jan, kol., Senatorska 6.
- Burandt Augusta, Senatorska 9.
- Dorota, wd., Wodna 17.
- Burczyk Franciszek, hotel, Szydlice 37.
- Józef, kupiec, Szydlice 37.
- Buszmann M., palacz, Targowisko.
- Bużyńska Marja, Szydlice 7.

C.

- Chajewska, wdowa, Młyńska 22.
 Chmielecki Adolf, Młyńska 4.
 — Bern., insp. szkolny, Hallera 2, tel. 11.
 — Józef, naucz. Hallera 2.
 — Wawrzyn, kupiec, Piłsudskiego 35
 skład delikatesów, Piłsudskiego 1.
 Chrapkowski F., rolnik, Skorzewo.
 — M., robotnik, Senatorska 10.
 — (a) Walerja, Krzywa 6, skład kape-
 luszy damskich, Gdańska 21.
 Chrzan Bron., Szydlice 24, skł. mebli,
 Gdańska 3.
 Chrzczonowicz, K., podpuł., Hallera 5.
 Chudoba M., garbarz, Młyńska 12.
 Chylewski R., rob., Świętojańska 8.
 Chyliński A., ogrodowy, 3 Maja 1.
 Ceplin Józef, wł. d., Kościuszki 4.
 — Leon, rob., Piłsudskiego 13.
 — Marcin, rob., Markubowo.
 — Teofil, rob., Kościelna 4.
 — Weronika, wd., Kościelna 7.
 Cichocki Ant., naucz., Kartuska 1.
 Cichosz Aug., wł., Skorzewo wyb.
 — Dawid, em. urzęd., Piłsudskiego 6.
 — Fr., Markubowo.
 — Jan, inw., 3 Maja 5a.
 — Marcin, rob., Kowalska 9.
 — Monika, Wodna, 17.
 Ciecuch W., kier. parow., Gdańska 12.
 Cieluch P., naucz., Hallera 5.
 Cieplin Jan, rob. Wyb. K. Huta.
 Cilke Bolesł., sanit., Górna.
 Ciupa Maks, rob., Piłsudskiego 12.
 Cybert Maks asystent, Kapliczna 2.
 Cygiert Bern., fryzjer, Piłsudskiego 15.
 — St., krawiec, Piłsudskiego 15.
 Cyra Jan, handl., Kościuszki 5c.
 — Jakób, rolnik, Wojskowa 11.
 Cyrzan Ant., wł. d., Zródlana 5.
 — Aug., skł. mąki, Zródlana 2.
 — Brunon, biurowy, Wodna 2.
 Cyrzon Ant., kołodziej, Skorzewo.
 — Jan, rolnik, Szydlice 27.
 — Marja, wł., Szydlice 27.
 Czapiewski J., kapital., Wybudowanie.
 — Leon, kond. Dworcowa 20.
 — Paweł, rolnik, Skórzewo wyb.
 Czapiewska El., wd., Gdańska 13.
 — , Krzywa 7.
 Czarnowska M., Piłsudskiego 2.
 Czarny Mich., studniarz, Szydł. 34.
 Czech Ant., stolarz, Gdańska 21.
 — Marta, Zródlana 5.
 Czecholiński Jan, wł., Wyb. Skorzewo.
 Czerniewski Walenty, Kapliczna 14.
 — St. Kom., Kontr., Skarb., Wodna 1.
 — Teofil, rob., Kapliczna 14.
 Czoska Aug., stolarz, Młyńska 17.
 Czyrson Łucjan, urzęd., Dworcowa 19.
 — Agnieszka, wd., Dworcowa 14.

D.

- Dąbrowski Feliks kol., Zródlana 6.
 — Fr., dekarz, Kapliczna 19.
 Dalecki J., rolnik, Wybudowanie.
 Damaszk J., ślusarz, Dworcowa 2.
 Dargacz J., studniarz, Klasztorna 7.
 Daszkowski J., rob., Szydlice 8.
 Delewski K., cieśla, Wierzyso Wyb.
 Depka J., skł., pantofli, Piłsudskiego 12.
 Dietrich Laura, Szydlice 36.
 — Gustaw, rob., Na Rowie 26.
 Dittrich Ottilja, księg., Piłsudskiego 1.
 Doczyk L., rol., Wierzycka Wyb.
 Doering Ernstyna, Chojnicka 1.
 Dolleiser Fr., wł. d., Na Rowie 7.
 — Karol, kupiec, Młyńska 17.
 Dombrowska Alb., Chojnicka 1.
 Domjahn Herm., rob., 3 Maja 10.
 Dorau Teofil, rol., Skorzewo wyb.
 Drawski Bron., kupiec, skład bławat-
 ków, Rynek 19, tel. 31.
 Drażkowski N., kupiec, Strzelecka 4.
 — N., „Ziemiopłody“, Szydlice 37, tel. 21, 41.
 Drozdowski Fr., rob., Wodna 17.
 — Jan, rob., Szydlice 12|13.
 Drukarnia i Księgarnta „Pomorzanin“,
 Świętojańska 1.
 Dublinowski Ant., rob., Młyńska 23.
 — (a) Aug., wd., Młyńska 6.
 Durlik R., maszynista, Zródlana 2.
 Duzowski A., M. Dworcowa 1.
 — Bernard, rob., Na Rowie 19.
 — (a) Weronika, wd., Klasztorna 8.
 Dworak Gust., szewc, Rynek 19.
 Dyakowska Zofja, wł. d., Kapliczna 3.
 Dysarz Wład., urzęd., Strzelecka 7.
 Dzemiński Mich., wł., Klasztorna 4.
 Dzienisz Wł., kond., M. Dworcowa 1.
 — Salomea, wd., M. Dworcowa 1.
 Dzwonkowski Jak., rob., Zródlana 5.

E.

- Ebertowski Fr., rolnik, Markubowo.
 — , urzędnik, Rynek 14.
 Echaust Jan, sekr. wydz. pow., Kart. 5.
 Eckmann Helena, wd., Kościelna 5.
 Edel Jan, gospodarz, Skorzewo Wyb.
 — Klemens, rob., Wodna 2.
 Ehrlichmann Berta, Piłsudskiego 30.
 — Oskar, hotel, Piłsudskiego 30, tel. 10.
 Elandt A., urzęd., Strzelecka 8.
 Elas Jan, gosp., Szydlice 19.
 — Jan, kond. ład., Szydlice 19.
 — Leon, palacz, Szydlice 19.
 Elias Fr., wd., Chojnicka 1.
 Engler J., rob., Wodna 11.
 — Karol, rob., Lipowa 3.
 — Maks, murarz Wojskowa 9.
 — St., kolej., Szydlice 29.
 Ering, gosp., Wybud. p. Klincz.
 Etmański J., roln., Wyb., Skorzewo.

F.

- Fabisiak Edw., bankowiec, Rynek 11.
- Felskowski Aug., rob., Wojskowa 6.
- Franc., przod., Dworcowa 18.
- Franc, wł. d., Szydlice 15.
- Fenskowa A., wd., Chojnicka 1.
- Ferlin Piotr, dozorca, 3 Maja 12.
- Ferzon Bern., rob., Chojnicka 1.
- Fiedler Melanja, wd., Rynek 5.
- Filar Karol, urzęd. Świętojańska 5.
- Filbrandt Herm., restauracja Piłsuds. 25.
- Walter, skład sprzętów domowych, Gdańska 12
- Finger Ludwik, rolnik, Wyb. Kr. Huta
- Teodor, kapitalista, Hallera 4.
- Fischer Paweł, stolarz Wojskowa 2.
- Flis Jan, rob., Kapliczna 3.
- Józef, rob., Kapliczna 10.
- Leon, rob., Źródłana 1.
- Flisikowski Jan, skład obuwia, Kościelna 3.
- Juljusz, rob., Wyb. Wierzyska.
- Teofil, rob., Szydlice 32.
- Formela Augusta, Chojnicka 1.
- Franciszek, kolej., Wodna 10.
- Jan, skład bławatów, Rynek 14.
- Józef, wojskowy, Rynek 8.
- Stan., piekarz, Świętojańska 15.
- Wojciech, restauracja, Strzelnica pod Kościerzyną.

„Strzelnica“ w Kościerzynie

Jeden kilometr od miasta.

właściciel: Wojciech Formela.

**Najwygodniejsze miejsce wy-
cieczkowe dla letników i towa-
rzystw, położone w lesie.**

RESTAURACJA

Ciepłe i zimne potrawy.

- Fresunka Gust., rob., Młyńska 12.
- Friese Frieda, Kapliczna 7.
- Fularczyk Leon, rob., Senatorska 9.

G.

- Gacek Józef, skł. kol., Piłsudskiego 13.
- Gajkowski Gottf., krawiec, Kowalska 1.
- Gałęski Leon, kup., Gdańska 12.
- Galczewski Fr., zakł. kraw., Młyńs. 24.
- (a) wdowa, Młyńska 23.
- Gaszyńska Marta, Piłsudskiego 34.
- Gawin Emil, kował, Na Rowie 24.
- Ignacy, rolnik, Wybudowanie.

Gackowski Józef, kupiec, Rynek 22.

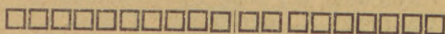
J. Gackowski

Tel. 2. **Kościerzyna** Tel. 2.

Zał. 1856. Rynek 22. Zał. 1856.

Fabryka wódek i likierów.

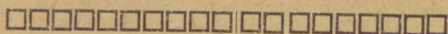
Wytwornia soków owocowych.

Garbarnia

w Kościerzynie, ul. Wodna 20.

właśc. E. Kapeluszný

- Gdaniec Anastazja, wd., Kapliczna 16.
- Franciszka, skład papieru, Piłsudskiego 35.
- Geliński Teofil, rob., Wodna 17.
- Giersz Marja, 3 Maja 8.
- Gierszewski Adam, refer., Ogrodowa 1.
- Ant, rzeźnik, Skarszewska 4.
- Bernard handlarz, Kapliczna 8.
- Franc., handlarz, Kapliczna 8, tel. 60.
- Jan, mistrz rzeźnicki, skład, Świętojańska 2.

Gierszewski Jan

Kościerzyna, ul. Świętojańska 2

S k ł a d

wyrobów mięsnych i kiszek

- Jan, rob., Kościelna 7.
- Józef, rob., Leśna 3.
- Jan, nauczyciel, Strzelecka 7.
- Józef, Szydlice 37, skład rowerów przy ul. Świętojańskiej 1.
- Łucjan, st. rachmistrz, Chojn. 3.
- Piotr, handlarz, Źródłana 8
- Gałącki Wal., handlarz, Piłsudskiego 3.
- Glaner A., drogomistrz, Piłsudskiego 3.
- Głazik Andrzej, kupiec, Młyńska 15, skład bławatów Piłsudskiego 7.
- Józef, sekr. poczt., Młyńska 15.

- Gleiner Klara, Świętojańska 8.
- Glińska Rozalja, wd., Piłsudskiego 21.
- Gliszczyński Franc., rob., Młyńska 24.
- Maks., palacz, Wojskowa 4/5.
- Marja, wd., Wodna 5.
- Gliwa Robert, rolnik, Wyb. Skorzewo.
- Glock Franciszka, wd., Senatorska 4.
- Jan, kupiec, skład kolonjalny, Kościelna 2.
- Jan, mistrz rzeźnicki, skład, Kościelna 3.
- Teofil, rob., Słodowa 1.
- , rektor szkoły, Klasztor-na 1.
- Salomea, wd., Kapliczna 18.
- Głowczewski Ant., rolnik, Polna 2.
- (a) Emilja, Wojskowa 8.
- Goeritz Anna, Szydlice 35.
- Goerke, wojskowy, Szydlice 35.
- Goldstrom A., handlarz, Piłsudsk. 2.
- Gończ Ant., sekr. sąd., Świętojańska 3.
- Ignacy, kupiec, skład obuwia i tow. krótkich, Świętojańska 14.

Gończ Ignacy

kupiec

Kościerzyna, Świętojańska 14.

Skład obuwia, galanterji
— i towarów krótkich. —

-
- Marcin, rob., Wojskowa 7.
  - Marcelli, rob., Na Rowie 24.
  - Norbert, rob., Zródlana 1.
  - Anna, wd., Świętojańska 1.
  - Marja, wd., Piłsudskiego 14.
  - Monika, wd., Piłsudskiego 18.
  - Górca Katarzyna, wd., Wodna 17.
  - Góralik Cz., kapitan, Kartuska 5.
  - Gorczyńska Anna, wd., Rynek 7.
  - Gostkowski Fl., wł. d., Piłsudsk. 18.
  - Gostomski Antoni, rob., Młyńska 24.
  - Franc., rolnik, Kapliczna 7.
  - Jan, handlarz, Kapliczna 17.
  - Józef, woźny, Młyńska 10.
  - Gowin Marja, wł. d., Szydlice 16.
  - Piotr, Senatorska 4.
  - Gräber E., kapitalista, Rynek 2.
  - Grabowska Joanna, wd., Rynek 13.
  - Grahl Marja, wd., Wojskowa 2.
  - Grau Monika, Kościelna 4.
  - Grobelna Akwila, siostra przełożona, ul. Górna.
  - Grobewska Marja, Piłsudskiego 31.
  - Grochoci Ant., rob., Piłsudskiego 12.
  - Grocholski Józef, rolnik, Szydlice 7.
  - Grolewska Marja, wd., Gdańska 7.
  - Gross Bernard, posiadziciel ziemski, Skarszewska 1.
  - Grosz Franc., rob., 3 Maja 5a.

- Grota Franciszek, skład towarów krótkich, Gdańska 22.
- Grot Aug., drogomistrz, Klasztor-na 6.
- Paulina, wd., Chojnicka 1.
- Groth Leon, dekarz, Młyńska 24.
- Leon, inwalida, Młyńska 24.
- Gruchała Aug., inwalida, Wodna 18.
- Jan, Piłsudskiego 21.
- Józef, inwalida, Szydlice 18.
- Karol, konduktor Szydlice 17.
- Konrad, rob., Wodna 13.
- Anastazja, wd., Chojnicka 1.
- Grulkowski Aug., wł. d., Kościuszki 2.
- Józef, rob., Wierzyńska Wyb.
- Gruna Mikołaj, kolej, Wodna 10.
- Grzegorowski Jan, inspektor Tow. Ubezpieczeń „Vesta”, Świętojańska 15.
- Guczalski Kazimierz, hurtownia kolonjalna, Rynek 17/18.

Guczalski Kazimierz

Hurtownia tow. kolonjalnych.

Kościerzyna   Telefon 8.
Oddział w Kartuzach. Tel. 69.

Adres telegraficzny „Kagu”.
**Najkorzystniejsze źródło
zakupu na wszelkie to-
wary kolonjalne i arty-
— kuły spożywcze. —**

WŁASNA PALARNIA KAWY.

- Günter Boromea, siostra, Górna.
- Guziński Wład., urząd., Wodna 12.
- Guzowski Roman, kupiec, skład białawatów, Kościelna 1.

Roman Guzowski

Kościerzyna, Kościelna 1.

**Skład konfekcji męskiej,
i damskiej oraz obuwia.**

H.

- Hahn Aug., 3 Maja 3.
- Małgorzata właścicielka, 3 Maja 3.
- Hamernik, woźny, 3 Maja 6.
- Hapka Fr., właściciel, Piłsudskiego 3.
- Jan, rob., Chojnicka 1.
- Józef, krawiec, Wróbla 3.
- Harder Paul, pastor, Świętojańska 9.
- Henning Maks., fabryka maszyn, Kapliczna 6.

Herwy Emil, nacz. sekretarz powiatowy, Kościelna 13.
 Herzberg Am., kapitalistka, Piłsudsk. 22.
 Heydebreck Otto, kupiec, skład kolonialny, Rynek 19, tel. 31.
 Dr. Heyke Leon, ks. prefekt, Kartuska 1.
 Hildebrandt Aleks., szewc, Szydlice 12.
 — August, inwalida, Szydlice 12/13.
 — Franc., Młyńska 15.
 — Józef, wł. d., Szydlice 12/13.
 — Leon, kolej., Wodna 12.
 — Józefa, wdowa, Chojnicka 4.
 Hiller Piotr, rob., Wyb. Klincz.
 Hinz Antoni, rob., Młyńska 6.
 — Antoni, rob., Chojnicka 2.
 — Jan, rob., Wodna 10.
 — Piotr, rob., Chojnicka 3.
 Hirsch Ant., dentysta, Świętojańska 14.
 Hoffmann Gust., rolnik, Lipowa 5.
 — Karol, Lipowa 5.
 — Walenty, urzęd., Gdańska 2.
 Dr. Homerczyk Teodor, lekarz, 3 Maja 7. tel. 65.
 Hommel Amalja, wd., Klasztorna 2.
 — Jan, rob., Zródlana 5.
 Horn Ryszard, rolnik, Wybudowanie.
 Hubert Konst., kupiec, Szydlice 30, (Centralna Drogerja), Rynek 16, tel. 17.
 Hundt Alfred, ogrodnictwo, Szydlice 4.
 Hummel, rob., Wodna 17.

I.

Igel Stanisław, Wierzyska Wyb.
 „Impex” Pomorski Dom Handlowo - Komisowy, Tow z ogr. odp., Rynek 14. tel. 27.

„Impex”

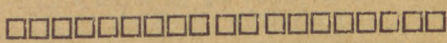
Pom. Dom Handlowo-Komisowy
 w Kościerzynie, Tow. z ogr. odpow.
 Rynkowa 14, tel. 27.
 (Patrz ogłoszenie.)

Itrych Józef, rob., Wodna 10.
 Iwelski Rafael, muzyk, Zródlana 3.

J.

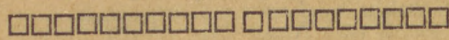
Jach Rozalja, wd., Wodna 6.
 Jahnke Rudolf, Wyb. Skorzewo.
 Jakubek Józef, gosp., Cegielnia.
 Jakubowski A., pos., Świętojańska 16.
 — Franc., rob., Piłsudskiego 17.
 — Jan, szewc, Chojnicka 4.
 — Stefan, murarz, Wojskowa 4/5.
 Jakusz Paula, wdowa, Wodna 8.
 Jandernal Mich., wł. d., Piłsudsk. 15.
 Jankowski Aug., rob., Klasztorna 9.

Dr. Jankowski A., lekarz — dentysta
 Rynek 2, tel. 84.
 — Jan, sekr. poczt., Kartuska 6.
 — Teodor, m. szewski, Wojskowa 8.
 — (a) Marta, wd., Wodna 18.
 — Marta, wd., Szydlice 19
 Jaskulski A., rob., Kapliczna 2.
 — (a) Teresa, wd. Kapliczna 2.
 Jastak Jakób, dyrektor Banku Dyskontowego, Rynek 3.
 Jażdżewski Bol., wł. d., Kościuszki 3.
 — Jan, rolnik, Szarlotta Wyb.
 — (a) Aug., wd., Młyńska 6.
 — Marja, rob., Szarlotta Wyb.
 — Weronika, Szarlotta Wyb.
 Jedność Sp. Spoż., Rynek 5, tel. 55.
 Jeliński Bron., rob., Młyńska 12.
 — Konrad, rob., Młyńska 12.
 — (a) Marja, wdowa, Kolejowa 1.
 Jelonek Olga, rob., Na Rowie 7.
 Jereczek Ant., cieśla, Klasztorna 4.
 — Antoni, rob., Wodna 10.
 — Antoni, rob., Skarszewska 6.
 Jereczek Aug., rob., Piłsudskiego 18.
 — Franciszek, rob., Piłsudskiego 14.
 — Ignacy, budowniczy, 3 Maja 11.
 — Marceli, handlarz, Szydlice 12.
 — Józef, kolej., Wodna 2.
 — Walenty, rob., Piłsudskiego 28.
 — Paulina, rob., Wróbla 3.
 Jernatowski Jan, rob., Szydlice 18.
 Jeszke Alojzy, m. kowals., 3 Maja 13.

JESZKE ALOJZY

mistrz kowalski
 Kościerzyna ul. 3 Maja 13.
 Warsztat budowy wozów i powozek.

Jezierska Klement., wd., Gdańska 8.
 Jonas Leokadja, wd., Kościelna 17.
 Jurkowiak Fr., rob., Klasztorna 5.

K.

Kahl Miecz., naucz., sem., Kartuska 1
 Kaiser Lud., wd., Młyńska 23.
 — Stefan, rob. kol., Klasztorna 1.
 Kajzer Józef, rob., Wojskowa 8.
 — Józef inw., Szydlice 12/13.
 Kąkol Maciej, rob., Wyb. K. Huta.
 — Leon rol., Szarlotta.
 — Teofil, urzęd., M. Dworcowa 1.
 — Teodor, kolejarz, Rynek 11.
 — Wiktor, rolnik, Leśna 2.
 Kąkolewski Jan, kolej., Szydlice 25.
 — Klemens, kolej., Szydlice 8.
 Kalinowski W., ślusarz, Dworcowa 14.

Kaltenbach Jan, rolnik Wyb. Skorzewo.
 Kama Marcin, rob., Wodna 15.
 Kamiński Augustyn, mistrz ślusarski
 Kapliczna 1.
 — Franc., kolej., Szydlice 12/13.
 — Józef, nauczyciel, Strzelecka 7.
 — urzędnik, Kościelna 13.
 — Wład., mistrz rzeźnicki, skład, Szydlice 24.
 Kamma Leon, em. urzęd., Młyńska 2.
 Kania Stan, rolnik, Wyb. Skorzewo.
 Kantowski Aleksander, Klasztorna 1.
 — Franc. handl. bydła, Rynek 4.
 — (a) Marc., skł. mięsa, Rynek 4 tel. 28.
 — Marja wdowa, Świętojańska 17.
 Kontrzonka Rozalja, wd., Na Rowie 19.
 Kapeluszný Eustachy, garbarnia i skład skór, Wodna 20.

Kapeluszný E.

Kościierzyna Wodna 20

Wł. garbarni

istniejącej od r. 1856.
 (Patrz ogłoszenie.)

Kapica Aleksander, Szydlice 16.
 — Alojzy, rob., Klasztorna 9.
 — Aniela, rob., Chojnicka 1.
 — Józef, rob. kol., Chojnicka 3.
 Kapicki Fr., rob., Kościuszki 9.
 — Paweł, krawiec, Piłsudskiego 35.
 Karczewski Leon, ślusarz Senatorska 8.
 Karnat Paweł, kowal, Zródłana 1.
 Kaszubowski Aug., urzęd., Piłsudsk. 13.
 — Franc., pow. lek. wet., Strzelecka 6, tel. 81.
 — Stan., emer., Szydlice 8.
 Kasicki Jan, kupiec, skł. kolon., i restauracja, Piłsudskiego 32, tel. 36.

Kasicki Jan

KOŚCIERZYNA

Piłsudskiego 32. Telefon 36.

Skład kolonialny i restauracja.

Dogodny zajazd.

Kasprzycki Piotr, mistrz ciesielski,
 Młyńska 25.
 Kaźmierczak Józef, rob., Kapliczna 7.
 Kędziński Mich., urzęd., Szydlice 35.
 Kempieński Ign., naucz., Kapliczna 17.

Kiedrowski Ant., Szydlice 17.
 — August, rob., Wróbla 3.
 — Józef, handlarz, Rynek 6.
 — Józef, dyr. Banku Ludowego 12.
 — Teofil, rob., Kartuska 4.
 Kielpin Jan, rob., Skarszewska 7.
 — Leon, rob., Chojnicka 3.
 — Marja, wd., Młyńska 2.
 Kipa Jan, murarz, Szydlice 16.
 Klaczyński Br., garncarz, Wodna 15.
 Klamann Leon, kolej., Wodna 17.
 — Michał, gosp., Wyb. Skorzewo.
 Klass Marta, wd., Wojskowa 2.
 Klawitter Otto, wł. d., Wodna 8.
 Klein Aug., m. szklarski, Piłsudsk. 33.
 — Ryszard, kowal, Zródłana 2.
 — Wilhelm, m. piek., skł., Gdańska 2.
 Kleineder Mich., rend., Hallera 5.
 Kleinsmidt Jak., rob., Świętojańska 8.
 — Jan, urz. kol., M. Dworcowa 2.
 — Józef, rob., Świętojańska 7.
 — Franciszka wd., Chojnicka 1.
 Klemsfort Stan., przod., PP. Kaplicz. 14.
 Kleszczyńska Kl., kapit., Szydlice 30.
 Kliszewska Józefa, Świętojańska 17.
 Klińska Leok., Rynek 14.
 — Stefanja, Rynek 14.
 Klosak Oskar, Piłsudskiego 5.
 Knopik St., gosp., Leśna 1.
 Kobjeła J., rob., Wojskowa 8.
 Kobierzyński Ant., rob., Kapliczna 18.
 — (a) Józefa, rob., Chojnicka 1.
 Koblitz Berta, wd., Kartuska 5.
 Koitoła Helena, prasow., Kapliczna 18.
 Koliński Jan, krawiec, Świętojańska 5.
 Kołodziej Stan., rob., Wodna 22.
 Konkel Paulina wd., Na Rowie 27.
 Kontek Jan, dyrektor gimnazjum
 Strzelecka 1a.
 Kopecki Franc., m. bednarski, Wodna 1.
 — Jan, bednarz, Kościuszki 7.
 — Teofil, fabr. octu, Piłsudsk. 9, tel. 39.
 — (a) Anna wł. d., Wojskowa 4/5.
 Kopiński Bron., rob., Kartuska 4.
 Köppchen Gust., Senatorska 7.
 Korda Fr., wd., Hallera 1.
 — Jan, rob., Kościuszki 5.
 — gospodarz, Plebanka.
 Kortas Władysł., mistrz piekarski, skład Piłsudskiego 29.
 Kosater Bolesł., kolej., Wodna 13.
 Kosecka Wł., urzęd. poczt., Kościel. 11.
 Kościerska fabryka mebli, Piłsudsk. 11,
 Kościerska, fabryka wódek F. Piechowski S-ka, Szydlice 3-4. tel. 50.
 Kościński Ant., urzęd. kol., Dworcowa 4.
 — Wład., szewc, Piłsudskiego 13.
 Kośnik Bern., rob., Kościelna 17.
 — Bonifacy, mistrz rzeźnicki, skład Gdańska 10.

Kośnik Bonifacy

mistrz rzeźniczy

Kościierzyna Gdańska 10.

Skład wyrobów mięsnych

— i znakomitych kiszek. —

- Franciszek, urzęd., Gdańska 10.
- Józef, mistrz piekarski, skład, Gdańska 10.

KOŚNIK JÓZEF

mistrz piekarski

Kościierzyna Gdańska 10.

Skład znakomitego pieczywa

Własna piekarnia.

- Łucjan, rob., Klasztorna 2a.
- Walenty, m. stolarski, skład mebli, Gdańska 14.
- Kostka Józef, kupiec, Ogrodowa 1.
- Stanisław, urzęd., Kapliczna 12.
- Kosznik Franc., zakład fryzjerski, Piłsudskiego 38.
- Jan, rob., Gdańska 8.
- Józef, urzęd. kol., Dworcowa 4.
- Józef, rob., 3 Maja 3.
- Juljusz, kupiec, skład kolonjalny, Piłsudskiego 5.
- Anna, wd., Młyńska 24.
- Kotlewski Józef, stolarz, Szydlice 12/13.
- Kotłowski Fr., urzęd. kol., Młyńska 5.
- Jan, urzęd. poczt., Młyńska 6.
- Kotowski Józef, asyst. kol., Dworcowa 17.
- Kowalke K., cieśla, Kościuszki 5b.
- Kowalski Leon, starosta 3 Maja 6.
- Kowitz Herman, wł. d., Kartuska 6.
- Kozicka Gertruda, wd., Piłsudskiego 27.
- Koźmińska Marja, wd., Kapliczna 3.
- Krakowski Jan, rolnik, Kość. Huta.
- Wiktor, rolnik, Świętojańska 17.
- Kratzke Herm., stolarz, Wojskowa 4/5.
- Krauz Ant., rob., Senatorska 6.
- Kreft Józef, rob., Markubowo.
- Józef, rob., Szydlice 20.
- Leon, rob., Młyńska 24.
- Olga, Na Rowie 23.
- Krefta Bolesł. kolej., Wodna 18.
- Franciszek, rob., Wodna 6.
- Franciszek, rob., Chojnicka 1.
- Krenke Maks., urzęd. kol., Kapliczna 1.
- Krögel Fryderyk, wł. d., Młyńska 10.
- Kroll Franc., zwrotniczy, Dworcowa 20.
- Ignacy, emeryt, Gdańska 21.
- Mateusz, Wodna 15.
- Kropidowski B., woźny, Szydlice 18.
- Julj., kołodziej, Piłsudskiego 21.
- Wojciech, kolej., Dworcowa 16.

- (a) Józefa, wd., Gdańska 19.
- Krüger Oskar, Młyńska 22.
- Kruszyński Michał, rob., Młyńska 23.
- Paweł, gospodarz, Młyńska 26.
- Teodor, palacz, Dworcowa 14.
- Kruza Franciszek, rob., Lipowa 4.
- Kubicki Jan, urzęd. przyw., Młyńska 13.
- Kubisz Ignacy, kolej., Młyńska 16.
- Kuchta Józef, m. ślusarski, Szydlice 32.

Kuchta Józef

mistrz ślusarski

Kościierzyna Szydlice 32.

Auto do jazdy.

Motorowe warsztaty mechanicz. i ślusarskie

- Kucmer Franc., rob., Kościuszki 3a.
- Kuczowska Franciszka, Piłsudsk. 34.
- (i) Agust., wł. d., Szydlice 14.
- Kujach G., konduktor, Piłsudskiego 19.
- Kujawski Ignacy, wł. d. Wodna 13.
- Józef, skład skór, Wodna 13.

KUJAWSKI JÓZEF

Kościierzyna Wodna 13.

Telefon 24.

Skład skór i wszel. przyborów szewskich. - Fabrykacja obuwia.

- Wolfgang, handlowiec, Wodna 13.
- Kulas Ant., kier. pociągu, Dworcowa 10.
- Franciszek, rob., Chojnicka 2.
- Józef, rob., Piłsudskiego 19.
- Józef, rob., Wróbla 3.
- Ksawery, kolejarz, Wróbla 3.
- Marta, wd., Wojskowa 8.
- Monika, rob., Chojnicka 1.
- Paulina, wd., Klasztorna 5.
- Kulaszewski J., skarbnik, Świętojańska 14.
- Kulczak Andrzej, kupiec, Rynek 17/18.
- Kulwиковski, robotnik, Plebanka.
- Kunikowski Mikołaj, rob., Kapliczna 4.
- Kunkel Otton, inwalida, Piłsudskiego 13.
- Kupper Aleks., wł. d., Szydlice 20.
- Kurr Pelagja, nauczycielka, Lipowa 3.
- Kutela Józef, rolnik, Kość. Huta.
- Kutzner Leon, handlarz, Młyńska 17.
- Malwine, kucharka, Kartuska 1.

Kwiatkowski Stefan, inspektor straży celnej, Kapliczna 14.
Kwidziński Jan, rob., Klasztorna 7.

L.

Laaser Gustaw, rob., Wojskowa 10.
Dr. Lachowski, lekarz powiatowy, 3 Maja 4.
Lamczyk Franc., rob., Wodna 10.
Landowski Leon, budowniczy, Kapliczna 9.

Landowski Leon

Kościerzyna

ul. Kapliczna 9. ul. Kapliczna 9.
Przedsiębiorstwo budowlane.

— Leon, pisarz ludowy, Senatorska 6.
Lass Anna, Piłsudskiego 35.
— Antoni, st. konduktor, Zródlana 8.
Łąski Bronisł., szewc, Senatorska 4.
Laskowski Ant., krawiec, Lipowa 3.
— Franc., obrońca prywatny, Szydlice 19.
— Maks, kupiec, skład kolonjalny, Piłsudskiego 15.
— (a) wdowa, Chojnicka 1.
Łaszewski Franc., emeryt., Rynek 16.
Latanowicz Stefanja, nauczycielka, Szydlice 24.
Łazarzewicz Paweł, woźny, Piłsudsk 4.
Leduchoowski Kaz., właściciel ziemski, Szydlice 30.
Lehmann Fr., Piłsudskiego 33.
Leja Stan., kupiec, skład bławatów, Rynek 10.

Leja Stanisław

Kościerzyna

Rynek 10. Telefon 64.

**Skład bławatów, konfekcji
— i towarów krótkich. —**

Lemańczyk Franc., rob., Świętojańska 3.
— Dr. Jan, lekarz, Rynek 12, tel. 78.
— Józef, rob., Kośc. Huta.
— Rozalja, wd., Młyńska 10.
Lemke Piotr, rob., Chojnicka 2.
Lenz August, bednarz, Szydlice 21.
Lepak Łucja, wd., Wodna 10.
Letkiewicz Wanda, wd., Wojskowa 8

Ley Otto, nadmistrz kominiarski, Gdańska 7.
Lewandowski Marjan, sekretarz wydz. pow., 3 Maja 11.
— (a) Paulina, wd., Szydlice 34.
Leżyński Jan, kolej., Wodna 12.
Liedeke Anna, Wojskowa 12.
Liedtke Leon, rob., Gdańska 14.
Lietka Leon, rob., Młyńska 23.
Lindenberg Fryderyk, wł. d., Kamienna 1.
Lipiński Jan, kolej., Wodna 12.
— Jan, gosp., Wyb. Skorzewo.
— Józef, kupiec, skład kolonjalny i restauracja, Piłsudskiego 24.
— Teofil, handlarz, Kościuszki 5c.
— (a) Marjanna, Świętojańska 3.
Lipski Ant., wł. d., Skarszewska 4.
— (a) Józefa, wd., Wojskowa 2.
Lirke Amalja, wd., Wodna 21.
Lisakowski Teofil, rob., Wróbla 7.
— (a) Julj. wd. Kapliczna 7.
Lisiński Wład., drukarz, Młyńska 15.
Literski Fr., rob., Klasztorna 2.
— Jan, rob., Klasztorna 7.
— Jan, rob., Klasztorna 2.
— Jan, rob., Kościuszki 2.
— Juliusz, kolejarz, Kościelna 5.
— (a) Marta Klasztorna 2.
Lniski Józef, kupiec, skład żelaza, szkła i porcelany, Rynek 1.

K. LNISKI

właściciel: Józef Lniski
Kościerzyna

Rynek nr. 1. Telefon 37.

**Skład żelaza, szkła, porcelany
i materiałów budowlanych.
Wapno zawsze na składzie.**

— (a) Aniela, Kartuska 5.
Loosch Herm., wł. browaru, Na Rowie 4.
Łorbiecki Ignacy, gosp., Wróbla 1.
Lorek Franc. Piłsudskiego 14.
Loroch Piotr, naucz. gimn., Gdańska 9.
Łoziński Franc., rolnik, Rynek 4.
Lubawski Franc., skład sprzętów kuchennych, Piłsudskiego 27.
— Franc., kolejarz, Gdańska 8.
Łubiński Jan, ks. prefekt, Rynek 12.
Łubiński Szymon, wł. d., Wojskowa 9.
— (a) Małgorzata, Rynek 12.
Luc Jan, kowal, Młyńska 7.
Lüdtke Aug., powiatowy mistrz łąk, Kolejowa 1.
Łukowicka Franc., wd., Chojnicka 1.
Łukowicz Aleks., handlarz, Piłsud. 12.
— Antoni, stolarz, Kartuska 4.

- Franciszka, wd., Kościelna 7.
- Izydor, wł. d., Senatorska 3.
- Józef, krawiec, Na Rowie 8.
- Łuczjan, mistrz stolarski, skład mebli, Piłsudskiego 16.
- Roman, kupiec, Gdańska 17.
- Walerjan, kupiec, skład bławatów, Piłsudskiego 37.
- Lülsdorf Jan, Strzelecka 2.
- Lysakowska Al., szwaczka Rynek 22.
- Franciszka, szwaczka, Rynek 22.
- Łytkowski, str. poster. PP., Gdańska 19.

M.

- Machalińska A., wdowa, Wojskowa 2.
- Machnikowski, nac. stacji, Dworzec.
- Machowski Ant., porucznik, Hallera 5.
- Machut Ant., kolejarz, Młyńska 2.
- Jan, murarz, Kościelna 5.
- Anna, wd., Wróbla 3.
- Maciaszek Józef, urzęd., Kapliczna 14.
- Magnus Feliks., mistrz rzeźnicki, skład, Piłsudskiego 4, tel. 57.
- Franciszek, Piłsudskiego 4.
- Leon, mistrz rzeźnicki, skład, Klasztorna 1.
- Magulska, wdowa, Szydlice 20.
- Majewski Leon, handl., Dworcowa 2.
- Majkowski Aleks., rob., Klasztorna 5.
- Antoni, rob., Leśna 3.
- Ant., m. stolarski, Piłsudskiego 4.
- Józef, rob., Wodna 3.
- Leon, ślusarz, Wodna 3.
- Marcin, rob. Wodna 17.
- Teofil, rob. kol., Lipowa 1.
- Wiktor, rob., Wróbla 3.
- Makurat Augustyn, rob., Szydlice 16.
- Józef, dozorca, Szydlice 18.
- Małachowski Jan, urzęd., Kartuska 4.
- Małecka Berta, wd., Senatorska 8.
- Małek Józef, rob., Kościuszki 2.
- Leon, rob., Szydlice 18.
- Leon, rob., Krzywa 7.
- Teofil, wł. d., Kościuszki 5.
- Agata, wdowa, Chojnicka 1.
- Malolewski Paweł, m. malarski, skład tapet, Gdańska 3.
- Malon Józef, rob., Młyńska 4.
- Małuszyński Jan, profesor, Kapliczna 14.
- Mański Emil, murarz, Młyńska 5.
- Józef, rob., Wojskowa 7.
- Leon, rob., Senatorska 7.
- Marcin, murarz, Na Rowie 24.
- Marcholewski Aug., rob., Kośc. Huta.
- Marchewicz Franciszek, wł. d., Świętojańska 6.
- Marczynke Teodor, Wyb. Skorzewo.
- Martin Ludwik, Piłsudskiego 31.
- Maskowa Marja, wd., Chojnicka 1.
- Masłowski Alojzy, nauczyciel semin., Kapliczna 13.
- Massow Jan, zwrotniczy, M. Dworcowa 1.

- Masztak Leon, kupiec, Młyńska 13.
- Marja, wd., Młyńska 15.
- Matyka Michał, Szydlice 19.
- Mauerhoff Emil, m. malarski, Młyńska 9.
- Męczkowski Józef, rob., Klasztorna 9.
- Meissner Ant., podróżujący, Rynek 19.
- Klem., skład towarów krótkich, Kościelna 10.
- Menard Henr., wł. młyna Rynek 2, tel. 54.
- Willi, kupiec, Rynek 2.
- Emilja, wd., Wodna 5.
- Mendelsohn Herm., skl. konfekcji, Gdańska 4, tel. 12.
- Meronk Józef, inwalida, Klasztorna 7.
- Mianowski Jerzy, nauczyciel, Hallera 3.
- Michael Augusta, wd., Świętojańska 9.
- Michaelis Paweł, wł. d., Piłsudsk. 36.
- M., piekarnia, Piłsudskiego 36.
- Michalczak Walenty, rob., Młyńska 17.
- Mielewczyk Teofil, rob., Szydlice 27.
- Mieike Aug., rob., Świętojańska 7.
- Otto, m. garncarski, Piłsudskiego 14.
- Zofja, kapital., Piłsudskiego 22.
- Mikołajski Jan, urzęd., Lipowa 4.
- Mionskowski Walerjan, szewc, Kościuszki 2.
- Miran Ksawery, kapital., Rynek 1.
- Mitelski Hugo, emeryt, Gdańska 19.
- Modrzejewski Jan, rob., Młyńska 23.
- Moczydłowski Wład., sędzia, Strzelecka 8.
- Mohr Pelagja, wd., Kartuska 6.
- Mokwa Mikołaj, wł. drogerji, Piłsudskiego 2.

Mokwa Mikołaj

właściciel:

Drogerji „Pod Kotwicą”
Kościerzyna, ul. Piłsudskiego 2.

POLECA: Farby, laki, pokost, pendzle, chemikalje, wszelkie artykuły toaletowe i przybory sanitarne po przystępn. cenach.

Oliwa Benzyna.

- Mollin Marja, wd., Szydlice 36.
- Andrzej, wł. d., Senatorska 2.
- Emil, zakład fryzjerski, Gdańska 20.
- Joanna, gospodyni, Hallera 3.
- Morawski Stefan, urzęd., Szydlice 35.
- Mroch Jakób, rob., Na Rowie 26.
- Mrozewski Adam, rob., Piłsudskiego 14.
- Franciszek, rob., Młyńska 6.
- Teofil, rob., Senatorska 10.
- Muchliński Aleksander, Wybudowanie.
- Muchowski Ignacy, kupiec, skład obuwia, Rynek 13.

Muczyński Izydor, Klasztorna 7.
 Müller Teodor, rob., Wodna 6.
 Murglin Jan, kolej., Wodna 17.
 Myszk Franc., urząd., Wodna 15.

N.

Naczyk Piotr, emeryt, Gdańska 8.
 Nadolny Winc., stolarz, Klasztorna 7.
 Nadolski Franc., rob., Młyńska 8.
 — Leon, urząd., Szydlice 35.
 Nakietski Jan, gospodarz, Skorzewo.
 — Józef, rob., Na Rowie 9.
 — (a) Zofja, rob., Na Rowie 19.
 Napiątek Franc., restauracja, Dworcowa, dworzec, tel. 23.
 Natzkie Frieda (hotel Internacjonalny, Świętojańska 10).
 Nowacki Bern, kolej., Źródłana 3.
 — Ignacy, ks. proboszcz, Kościelna 6.
 Nawrot Wojc., Wodna 22.
 Neubauer Józef, murarz Młyńska 8.
 — Michał, murarz, Młyńska 6.
 — Władysław, kolej. Młyńska 7.
 Neumann Ferdynand, rob., Senatorska 7.
 — Hermann, Kolejowa 2.
 — Rudolf, skład obuwia, Gdańska 20.
 — Teofil, kupiec, restauracja, skład kolonialny, Rynek 7, tel. 46.
 — Laura, wdowa, Kościuszki 7.
 Nickel Bonifacy, wł. d., Szydlice 22.
 — Jan, zakład fotograficzny, Piłsudskiego 20.

Nickel Jan

Kościierzyna, ul. Piłsudskiego 20.
Artystyczny zakład fotograficzny.
 Wykonanie solidne. Geny przystępne.

Niedziółka, wd., Ogrodowa 1.
 Niemczyk Ant., urząd. poczt., Piłsudskiego 6.
 — Franciszek, Klasztorna 8.
 — Marja, wdowa, Kościelna 4.
 Niklas Jan, kolejarz, Szydlice 17.
 — Leon, dzierżawca, Cegielnia.
 Niklewski Fel., ks. wikary, Kościelna 6.
 Nöcel Aleks., rob., Chojnicka 1.
 — Anna, Szydlice 17.
 Noetzel Franc., drukarz, Wodna 13.
 — Piotr, rob., Wróbla 3.
 Nowacka Franc., wł. d., Szydlice 25.

O.

Ochota Franciszek, inspektor budowlany
 3 Maja 4.
 Ohler Maks., woźny, 3 Maja 7.

— Walenty, Klasztorna 5.
 Olej Wilh., sekretarz, Szydlice 25.
 Olter Józef, urząd., Rynek 9.
 — Leokadja, wd., Senatorska 3.
 — Maksym., rolnik, Wróbla 7.
 — Paulina, wd., Kartuska 6.
 Olszewska Aug., wd., Kościuszki 9.
 Okraj Emil, rob., Klasztorna 2.
 — Józefa, wd., Klasztorna 9.
 Okuniewski Wiktor, kupiec, skład konfekcji, Gdańska 19.

Wiktor Okuniewski

Kościierzyna

ul. Gdańska 19. ul. Gdańska 19.
Dom towarowy. — Galanterja.

Omanik Jadwiga, krawcowa, Piłsudskiego 2.
 Omernik Ant., rob., Ogrodowa 1.
 — Emil, muzykant, Na Rowie 26.
 — Franc., rob., Krzywa 7.
 Onziński Bron., gospodarz, Kowalska 10.
 — Józef, deputatnik, Kowalska 10.
 Orlewicz Franc., mistrz szewski, Piłsudskiego 21b.
 Oś Marjanna, Młyńska 26.
 Ossowski Winc., Piłsudskiego 28.
 — (a) Lina, akuszerka, Piłsudskiego 28.
 Ostrowski Aug., rob., Świętojańska 6.
 — Józef, kolej., Piłsudskiego 21b.
 — Leon, murarz, Źródłana 3.
 — Wiktor, handlarz, Kamienna 1.
 — Wład., urząd. poczt., Kościuszki 6.
 — (a) Franciszka, wd., Piłsudsk. 21b.
 Otto Franc., konduktor, Gdańska 12.
 Owczarzak Wojciech, kontroler skarbowy, Rynek 11.

P.

Pałasz Teofil, zakład fryzjerski, Gdańska 8.
 Pallasch Michał, rob., Kamienna 1.
 Paliszewski Franc., brukarz, Młyńska 12.
 — Franc., palacz, Wojskowa 9.
 Pałkowski Teodor, woźny, Młyńska 5.
 Partikel Karl, em. burm., Szydlice 35.
 Paschke Ludw., m. siodlarski, Szydlice 4.
 — Maks., mistrz piekarski, skład, Piłsudskiego 38.
 Paszyk Jan, rolnik, Szydlice 29.
 — Anastazja, wd., Klasztorna 8.
 Patoka Leokadja, wd., Kościuszki 5b.
 Paul Michał, kierownik, Dworzec.
 Pausebach Willi, Kośc. Huta.
 Pawelski Franc., woźny, Kartuska 1.

- (a) Anna, Młyńska 23.
- Pawłowski Franc., rolnik, Na Rowie 23.
- Jan, kolej., Wyb Skorzewo.
- Jan, kolejarz, Kościelna 9
- Jan, deputatnik, Na Rowie 23.
- Leon, mistrz piekarski, skład, Świętojańska 15.
- (a) Katarzyna, wd., Wróbla 2.
- Pecka Leon, rob., Wojskowa 9.
- Pellowski Feliks, rolnik, 3 Maja 10.
- Franc., naucz., Gdańska 18.
- Dr. Jan, lekarz, Rynek 17, tel. 33.
- Józef, dozorca, Markubowo.
- Józef, kolejarz, Wodna 2.
- Leon, skład bławatów, Rynek 17|18.
- Walenty, rolnik, Skorzewo.
- (a) Antonina, wł. d., Wodna 12.
- Józefa, wd., Chojnicka 1.
- Paulina, wł. d., Gdańska 18.
- Pepliński Jan, muzyk, Młyńska 25.
- Józef, rob., Wodna 11.
- Walerjan, wł. d., Kapliczna 10.
- Perschke J., nauczyciel, Strzelecka 2.
- Petersohn Rozalja, wd., Piłsudsk. 18.
- Petta Franc., urzęd., kol., Młyńska 9.
- Leon, muzykant, Źródłana 4.
- Pianko Michał, profesor, Wodna 17.
- Piankowski Adam, mistrz krawiecki, Źródłana 1.
- Franc., krawiec, Szydlice 12|13.
- Pianowski Ignacy, mistrz krawiecki, Senatorska 6.
- Norbert, skład mebli, Piłsudsk. 3.

oo

Pianowski Norbert

Kościierzyna, Piłsudskiego 3.

Poleca: **Kanapy, fotele, leżanki, sypialki i wszelkie inne meble**

oo

- (a) Helena, naucz., Klasztorna 1.
- Marja, gospodyni, Klasztorna 1.
- Piaskowski Jan, pałac, M. Dworcowa 1.
- Roman, urzęd., Dworcowa 19.
- Piątek Tomasz, naucz. sem., Kartuska 1.
- Piechowski Franc., rob., Klasztorna 5.
- Alojzy, cieśla, Kościelna 13.
- Józef, urzęd. poczt., Kowalska 1.
- Józef, rob., Klasztorna 7.
- Leon, ślusarz, M. Dworcowa 1.
- Leon, wł. d., Wróbla 3.
- Marcin, Klasztorna 9.
- Marjan, rolnik, Kościelna 9.
- Roch, skład bławatów, Świętojańska 18.
- (a) Agnieszka, wd., Kapliczna 7.
- Barbara, wd., Szydlice 36.
- Franciszka, wd., Źródłana 7.

- Hulda, wd., Klasztorna 8.
- Malwina, Młyńska 9.
- Juljanna, wd., Kartuska 4.
- Franc., kupiec, skład kolonialny, restauracja, Gdańska 1, tel. 50.

*****

Fr. Piechowski

i S-ka

Kościierzyna

Szydlice 3-4.   Telefon 50.

Fabryka wódek i likierów

*****

- Piepiorka Agn., krawcowa, Rynek 19.
- Pietryga Placencja, siostra, Górna.
- Pietrzyńska Józefa, wd., Kartuska 5.
- Pinker Artur, urzęd. poczt., Rynek 12.
- Wł., rob., Leśna 3.
- Klemens, skład skór, Rynek 16.
- Pipke Jan, Kapliczna 3.
- Marja, wdowa, Kapliczna 3.
- Antonina, Kapliczna 3.
- Plich Franc., kolej., Gdańska 21.
- Płońska Anna, Szydlice 9.
- Płotka Antoni, inwalida, Leśna 3.
- Pobłocki Aug., inwalida, Kościelna 7.
- Bazyli, rob., Wróbla 4.
- Bernard, rob., Szydlice 22.
- Jan, rolnik, Wodna 15.
- Jan, stolarz, Szydlice 19.
- Józef, rob., 3 Maja 5a.
- Maksymiljan, Wodna 15.
- Marcin, rob., Kamienna 1.
- (a) Agata, Na Rowie 23.
- Pończyński Bernard, skład zegarmistrzowski, Świętojańska 16.
- Leon, rob., Kóściszki 2.
- (a) Franc., kapital., 3 Maja 1.
- Józefa, kapitalistka, 3 Maja 1.
- Pollak Stefan, rob., Piłsudskiego 14.
- „Polonia“, Tow. Ubezpieczeń, Gdańska 22.
- Pomorski Bank Zbożowy, (P. Skaja), Świętojańska 3, tel. 15 i 72.
- „Pomorzanin“, drukarnia i księgarnia, Świętojańska 1, tel. 87.
- „Pomorzanin“ — gazeta ziemi kaszubskiej, redakcja i administracja, Świętojańska 1, telefon 87.
- „Port“, Tow. Ubezpieczeń, Sp. Akc., Gdańska 3.
- Potraz Karol, rob., Szydlice 16.
- Jan, rob., Szydlice 16.

Pozorska Marjanna, wd., Kapliczna 13.
 Prądyński Aug., kolej., Gdańska 19.
 — Franc., rob., Skarszewska 6.
 — Franc., rob., Chojnicka 2.
 Pribnow rob., Plebanka.
 Prinz Bernard, urząd., Kartuska 6.
 — Jan, porządkowy, Strzelecka 1.
 Proharski Winc., urząd. poczt., Kapliczna 17.
 Prusak Jan, rob., kol., Wodna 18.
 — Jan, rob., Wyb. Skorzewo.
 Przybylski Józef, urząd., Kościuszki 5c.
 Przytarski Franc., rob., Młyńska 9.
 — Stefan, handlarz, Kościuszki 7.
 Puchowski Wacław, sekr. kol., Dworcowa 15.
 Pufahl Leon, st. przod. PP., Hallera 5.
 Puhacz Aleks., wojskowy, Szydlice 36.
 Pulczyński Ant., Wodna 16.
 — Jan, szewc, Wodna 16.
 Purwin, redaktor, Świętojańska 1.
 Puzdrowska Anna, wd., Piłsudsk. 16.
 — Gertruda, Zródlana 6.

R.

Radomski Jan, urząd., Dworcowa 20.
 Radtke Franc., kupiec, Dworcowa 8.
 Ramczykowska Leokadja, wd., Klasztorna 9.
 Rebbe Antoni, mistrz stolarski, skład mebli, Piłsudskiego 5.

Rebbe Antoni

Kościierzyna

ulica Piłsudskiego nr. 5.

Skład mebli i trumien.
Warsztat z elektr. zapędem.

Rebischke Herm., wł. d., Wodna 2.
 Recknagel Ernst., rob., Wojskowa 9.
 Reclaw Antoni, rob., Klasztorna 4.
 — Jan, rob., Klasztorna 9.
 — Józef, rob., Klasztorna 9.
 Regliński Jakób, rob., Młyńska 4.
 Reibiger Berta, naucz., Gdańska 19.
 — Minna, wd., Gdańska 19.
 Reichwald Ernest, rendant Kasy M., Gdańska 3.
 Reikowski Franc., kolej., Młyńska 25.
 — Leon, kolej., Młyńska 12.
 Reimer Leokadja, rob., Na Rowie 7.
 Reiter August, m. kowalski, Kowalska 1.
 — Monika, Kościuszki 5a.
 Rekowski Anast., wojsk., Młyńska 24.
 — Franc., przodownik, Kolejowa 1.
 — Franc., urząd., Kartuska 4.
 — Jan, budown., Chojnicka 3.

— Józef, gospodarz, Kośc. Huta.
 — Józef, rob., Wyb. Skorzewo.
 — Leon, rolnik, Wróbla 6.
 — Stefan, listonosz, Wyb. Skorzewo.
 — Wawrzyn, rolnik, Wróbla 6.
 — (a) Marjanna, wd., Chojnicka 3.
 Remus, kapitalista, Szydlice 1.
 Repińska, wd., Leśna 3.
 Reszczyńska Józefa, rob., Chojnicka 1.
 Reszke Elżbieta, wd., Szydlice 9.
 Reszyński Józef, rob., Kapliczna 4.
 Richert Feliks, rob., Wybud. Skorzewo.
 — Feliks, rob., Wróbla 1.
 Rink Marja, wd., Rynek 20.

G. RINK

właśc. **Walter Behrendt**

Kościierzyna

Rynek 20. Telefon 58.
 Rok założenia 1858.

Skład żelaza, szkła, porcelany i wszelk. sprzętów kuchennych. Materiały budowlane. Węgiel.

Rogalla Tom., m. szewski, Klasztorna 2a.
 — Marta, wd., Szydlice 24.
 Rogaszewski Wł., m. rzeźnicki, Piłsudskiego 13.
 Roggatz Karol, kupiec, skład kolonialny, Szydlice 12/13.
 Rogowski Andrzej, rob., Skarszewska 4.
 Rogusz Kazim., naucz., Kapliczna 3.
 Rolbiecki Franc., kupiec, skład kolonialny i restauracja, Piłsudskiego 34, tel. 13.
 Rolnik, S-ka Rolniczo-Handlowa, Rynek 22/23, tel. 63-52.
 Romiński Rom., ogrodnik, Szydlice 5.
 — (a) Anna, wdowa, Szydlice 5.
 Ronkowski Wiktor, rolnik, Polna 1.
 — (a) Elżbieta, Polna 1.
 Ropela Marta, rob., Krzywa 7.
 Rosin Józef, rob., Wróbla 3.
 Rosinek Aug., m. rzeźnicki, skład, Piłsudskiego 37.

Rosinek August

mistrz rzeźnicki

Kościierzyna

ul. Piłsudskiego 37.

Skład wyrobów mięsnych i znakomitych kiszek i konserw.

Wytwórnia z elektrycznym zapędem.

Roznerski Bern., m. szklarski, Wodna 7.
Ruchniewicz Franc., mistrz malarski,
Piłsudskiego 20.

— Jan, mistrz stolarski, Kościelna 13.
— Józef, mistrz piekarski, skład, Piłsudskiego 6.

— Klemens, zakład fryzjerski, Piłsudskiego 6.

— Tom., urząd sądowy, Kapliczna 3.

— Anastazja, wd., Zródlana 4.

— Klara, wd., Piłsudskiego 18.

Rudnik Aug., inwalida, Piłsudsk. 14.

— Franc., Ogrodowa 1.

Ruhnke Paweł, wł. d., Kościuszki 1.

Ruhnów Franc., ogrodnictwo, Szydlice 6.

Rutkowska Anna, kier., Rynek 12.

— Regina wł. d., Kościuszki 3a.

Rybiński Al., rob., Wodna 18.

— Jan, rob., Wodna 18.

— Józef, murarz, Ogrodowa 1.

Rychert Teofil, rob., Leśna 2.

Rydliński Jan, kierownik Urzędu Kastralnego, Kartuska 5.

Rymśza Ign., m. szewski, Rynek 6.

Rzepiński Rud., kolej., Gdańska 18.

Rzeźnikowski Aleks. zakład fryzjerski, Gdańska 16.

— Tomasz, kupiec, skład tytoniu, Gdańska 1b.

S.

Saat Ryszard, m. garncarski, Kościuszki 6.

Saborowski H., m. ślusarski, Gdańska 20.

Sadowski J., murarz, Jeziorna 1.

— Wł., handlowiec, Dworcowa 2.

Saldat Jan, rolnik, Wierzyska Wybud.

— Klementyna, wd., Młyńska 4.

Saldatke Marcin, rob., Wierzyska.

Sarach Antoni, rob., Wodna 16.

— Bernard, rob., Gdańska 14.

Sarnowski Piotr, rob., Szydlice 15.

Sartowski Jan, kapital., Szydlice 29.

Sawicki Ludwik, kupiec, Kościelna 2.

Sędzicki Bern., urząd, Kapliczna 16.

— Józef, gospodarz, Szydlice 2.

— (a) Anastazja, wł. d., Kapliczna 16.

Sell Emilja, wd., Chojnicka 1.

— Paulina, Kamienna 1.

Semelkowa Ludwika, wd., Kartuska 1.

Senger Anna, Zródlana 6.

Schaldach Marta, skład spożywczy, Piłsudskiego 28.

Schalke J., inwalida, Krzywa 7.

Scheiba Walerja, rob., Wodna 15.

Schmidt Reinhold, wł. d., Szydlice 29.

Schnapka Benno, leśny, Rynek 17.

Schmick Rud., rolnik, Kośc. Huta.

Schröder Wojc., rob., M. Dworcowa 2.

Schuch Katarzyna, wd., Kapliczna 8.

Schulist Jan, rolnik, Skorzewo.

Schulz Józef, rob., Wojskowa 12.

— Marja, wd., Szydlice 32.

Schütz Klem., kupiec, Świętojańska 14.

— Rob., m. siodlarski, Wojskowa 10.

— Klara, wdowa, Kapliczna 17

Schwell Matilde, wd., Wodna 12.

Schronke Gust., szewc, Zródlana 8.

Siadkowski Józef, powiat. budowniczy,
3 Maja 7.

Siatkowski Wł., maszynista, Dworcowa 18.

Sielaff Oskar, koszykarz, Młyńska 18.

Sielka Franc., rob., Wodna 10.

— Leon, rob., Piłsudskiego 17.

— Anastazja, wd., Wodna 10.

— Paulina, Świętojańska 3.

Sieradzki Stan., nauczyc., Kartuska 1.

— (a) Augustyna, Kapliczna 19.

Sikorski Alfons, dyrektor szkoły rolniczej, Hallera 3.

— Bolesł., pomocnik, Gdańska 7.

Sildatke Marcin, rob., Kowalska 1.

Skaja Piotr, kupiec, Gdańska 16, (Pomorski Bank Zbożowy, Świętojańska 3) tel. 15 i 72.

P. SKAJA

BANK ZBOŻOWY — KOŚCIERZYNA

Tel. 15 i 72. Adres teleg. „SKAJA“.

Zakup i sprzedaż wszelkich ziemiopłodów i artykułów budowlanych.

Skierka Apolonja, wd., Chojnicka 1.

Skowroński Ant., kupiec, Szydlice 3.

Skrocki Ludw., rob., Chojnicka 3.

Skrzypczak, handlarz, Wojskowa 15.

Skwierawski Ant., rob., Cegielnia.

— Antoni, skład zegarmistrzowski
Gdańska 13.

Skwierawski Antoni

zegarmistrz

Kościierzyna, ul. Gdańska 13.

Skład zegarmistrzowski-złotniczy-Instrumenty muzyczne stale na składzie.

— Franc., rob., M. Dworcowa 2.

— Franc., kolej., Szydlice 8.

— Józef, rolnik, Wyb. Cegielnia.

— Leon, konduktor, Piłsudskiego 35.

— Łucjan, urząd, M. Dworcowa 2.

— Marjan, Wyb. Cegielnia.

— (a) Józefa, wd., Wyb. Cegielnia.

— Matylda, Skarszewska 4.

Sławny Ant., rob. Młyńska 2.

— Jan, rob., Gdańska 14.

Sliwicky Piotr, rob., Wodna 15.

Słomiński Aug., rob., Szydlice 17.

— Bol., wł. d., Szydlice 5.

— Franc., rob., Chojnicka 1.

— Franc., rob., Świętojańska 8.

- Jakób, listonosz, Szarlotta Wyb.
- Jan, kolejarz, Młyńska 10.
- (a) wdowa, Szydlice 18.
- Stowiński Jan, klucznik, 3 Maja 12.
- Smoczyński Franc., kolejarz, Rynek 3.
- Smudziński W., kupiec, Kartuska 6.
- Sobota Andrzej, st. sekretarz sąd., Strzelecka 8.
- Sochaczewski Wł., dentysta, Piłsudskiego 3.
- Sojecka Aniela, Szydlice 30
- Sokołek Józef, hotelista (hotet Pomorski, Gdańska 15, tel. 5.
- urzędnik kolejowy, Strzelecka 5.
- Soszyńska K., zarządczyni, Kościelna 6.
- Sowiński Jan, kier. lokom., Dworcowa 17.
- Spółka Spożywców pracowników kolejowych, Gdańska 12, tel. 74.
- Sprada Julj., kupiec, 3 Maja 8, tel. 73.
- Sreberski Benon, urzęd., Szydlice 12.
- Stachowski Stefan, kupiec, księgarnia, Rynek 12; tel. 77.
- (a) Aniela, wd., Rynek 12.
- Stahlke Antoni, urzęd., Piłsudskiego 2.
- Aug., kowal, Jeziorna 14.
- August, kowal, Kartuska 4.
- Stanisławski Jan, rob., Młyńska 24.
- Stankiewicz Anna, wd, Szydlice 29.
- Stark Jan, rob., Wojskowa 4/5.
- Starke Walent., wd., Młyńska 23.
- Stefański Jan, rob., Szydlice 18.
- Józef, urzęd., Strzelecka 8.
- Stegart Katarzyna, wd., Strzelecka 8.
- Steinke Ant., sekretarz sąd., Piłsudskiego 5.
- August, cieśla, Krzywa 7.
- Jan, wł. d., Kapliczna 2.
- Leon, registrar, Kapliczna 2.
- Agata, wd., Na Rowie 26.
- Marianna, rob., Piłsudskiego 15.
- Stenzel Jan, wł. d., Dworcowa 14.
- Stencel Józef, woźny, Kościuszki 5a.
- Leon, rob., Młyńska 15.
- Leon, urzęd. kol., Senatorska 2.
- Franciszek, rob., Szydlice 16.
- Józef, rob. kol., M. Dworcowa 2.
- Stiewe Herm., rob., Wodna 8.
- Stoz Anzelm, rob., Kapliczna 3.
- Bazyli, rob., Kościuszki 3a.
- Stoltmann Wiktor, urzęd., Dworcowa 19.
- Strzelka Feliks, listonosz, Piłsudsk. 7.
- Stubiński Bol., kolej., 3 Maja 10.
- Józef, rolnik, Skorzewo Wyb.
- Studziński Józef, kupiec, Szydlice 30.
- Leon, kupiec, Dworcowa 2, tel. 67.
- Suławski Łucjan, inspektor rzeźni miejskiej, Targowisko bydł.
- Sulewska Emilja, wd., Klasztorna 5.
- Swieczkowski Ant., skład warzywa, Piłsudskiego 26.
- Brunon, malarz, Kościelna 5.
- Franc., m. kołodziejski, Zródlana 7.
- Józef, m. kołodziejski, Na Rowie 21.
- Teodor, sekr. miejski, Na Rowie 21.

- (a) Jadwiga, Na Rowie 21.
- Stypa Stanisław, kupiec, skład kolonialny i restauracja, Rynek 6.

Stypa Stanisław

Kościierzyna   Rynek 6.

Skład kolonialny i artykułów budowlanych

~~~~~ **Restauracja.** ~~~~~

Dogodny zajazd.   Dogodny zajazd.

- Synak Ignacy, rob. Dworcowa 1.
- Julj., kołodziej, Wojskowa 2.
- Synakowski Jan, rob., Skorzewo.
- Szała Jan, rob., Klasztorna 4.
- Szalewska Emilja, Piłsudskiego 15.
- Szarmach Teofil, murarz, Wodna 4.
- Szczukowski Stan., kupiec skład tytoniu, Rynek 14.
- Szcypiński Paweł, rob., Chojnicka 3.
- Szczypior Julj., urzęd., Rynek 7.
- Szczypnikowski Jan, urzęd., Kościelna 5.
- Szebiatowska Helena, wd., Piłsudsk. 14.
- Szefkowa Marja, naucz. gimn., Zródlana 1.
- Szlagowski Antoni, rob., Wodna 7.
- Feliks, kolej., Dworcowa 16.
- Franciszek, kolej., Piłsudskiego 33.
- Leon, kolej., Zródlana 3.
- Józef, zakład fotograficzny, Gdańska 14.

Szlagowski Józef

Kościierzyna   Gdańska 14.

**ZAKŁAD ARTYSTYCZNEJ
FOTOGRAFJI i POWIĘKSZEŃ**

- Teodor, szewc, Gdańska 14.
- Szmit Piotr, rob., Kośc. Huta.
- wdowa, Kośc. Huta.
- Szopiński Aleks., kupiec, skład bławatów, Rynek 8.
- Józef, wł. d., Kościuszki 5c.
- Szróder Franc., rob., Młyńska 6.
- Józef, rob., Gdańska 14.

- Szulc Bernard, 3 Maja 11.
 — H., skład bławatów, Gdańska 21.
 — Jan, rob., Chojnicka 2.
 — Józefa, wł. d., Strzelecka 7.
 — Leon, muzykant, Chojnicka 3.
 — Walerja, wd., Szydlice 36.
 — Wiktorja, wd., Chojnicka 1.
 Szulist Woic., dozorca, Chojnicka 1.
 Szulta Aleks., kolej., Kościuszki 13.
 Szultk Józef, kolej., Szydlice 12|13.
 Szuta Aleksander, rob., Szydlice 12.
 — Franciszek, rob., Kapliczna 4.
 — Franc., rob. kol., Szydlice 12|13.
 — Jan, rob., Młyńska 6.
 Szutzenberg Leon, rob., Źródłana 6.
 Szwedowski Konst., urzęd., Kapliczna 19
 Szwemin Bronis., posterunk., Wodna 19.
 Szymoniak Franc. poster., Szydlice 12
 Szymańska Petronela, wd., Kościelna 5.

T.

- Targowski Tomasz, dyrektor seminarjum, Kartuska 1.
 Teca Marcin, Wróbla 7.
 Tetzlaff Jan, Dworzec.
 Thrun Bernard, murarz, Kartuska 4.
 — Hermann, rob., Szydlice 12|13.
 — Jan, murarz, Młyńska 12.
 — Jan, wł. d., Źródłana 6.
 — Józef, rob., Na Rowie 21.
 — Leopold, emeryt, Kościelna 13.
 Tibus, posterunkowy, Wodna 12.
 Tissler Józef, urzęd., Kamienna 1.
 Tkaczyk Jan, bufetowy, Piłsudsk. 33.
 — Józef, kupiec, kawiarnia i restauracja, telef. 69. Piłsudskiego 33.

Tkaczyk Józef

kupiec

Kościerzyna, Piłsudskiego 33.

Telefon 69.

Kawiarnia

i restauracja.

- Juliusz, nauczyciel, Piłsudskiego 3.
 — Paweł, kier. parow., Dworcowa 3.
 Toczec Andrzej, m. brukarski, Młyńska 7.
 Tomaczkowski Jan kond., Dworcowa 19.
 Totczek Emma, skład tow. krótkich, Rynek 2.
 Töws Gustaw, rob., Wodna 2.
 Trawicki Jan, rob., Leśna 3.
 — Jan, rob., Na Rowie 24.
 Treder Jan, rob., Klasztorna 9.
 Trieba Leon, kier. poc., Dworcowa 16.

- Troka Ant., bufetowy, Szydlice 37.
 — Jan, rob., Szarlota Wybudow.
 — Józef, wł. d., Senatorska 4.
 — Piotr, rob., Szarlota Wybudow.
 — Wiktor, handlarz, Szydlice 29.
 — Anna, wd., wł. d., Szydlice 21.
 — Rezalja, wd., Szydlice 19.
 Trona Marja, wd., Wodna 10.
 Trzebiatowski Franc., Wróbla 3.
 — Marcin, wł. d., Senatorska 9.
 — Michał, urzęd., Kościelna 5.
 Tulewski Ant., stolarz, Krzywa 6.
 Tusk Antoni, mistrz piekarski, sklep, Szydlice 37.
 — Walenty, Kapliczna 3.
 — Marja, wd., Rynek 11.
 Tuske Franciszek, skład obuwia, Kościelna 11.

U.

- Uhlenberg Franc., konduktor, Źródłana 8.
 Ugowski Aug., rob., Klasztorna 7.
 — Franc., rob., Skarszewska 4.
 — (a) Juljanna, wd., Wodna 16.
 Urban Bernard, urzęd., Szydlice 29.
 — Jan, zwrotniczy, Dworcowa 20.
 — Augusta, wd., Młyńska 18|20.
 Urbański Otton, cieśla, Dworcowa 5.

V.

„VESTA“

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ.

Główne przedstawicielstwo na Kaszuby: reprezentant Jan Grzegorowski w Kościerzynie, Świętojańska 15.

W.

- Wąlaszek Józef, posiadzieliel, Źródłana 7.
 Wąlczak Ant. posterunk., Kościelna 5.
 Wąlczyk Tomasz, urzęd., Kapliczna 6.
 Waligóra Piotr, handlarz, Szydlice 15.
 Wallerand Franc., emeryt, Kapliczna 7.
 Wandtke Jan, porucznik, Szydlice 35.
 Wassermann Natan, aptekarz, Piłsudskiego 23.
 Wedde Ida, wd., Lipowa 3.
 Wędlikowski Franc., kupiec, skład bławatów, Piłsudskiego 31, tel. 85.
 — Klemens, kupiec, skład kolonialny fabryka likierów, Rynek 11, tel. 51.
 — (a) Joanna, wd., Piłsudskiego 31.

Wegner Bronisław, urzęd., Kartuska 5.
Weis Marjanna, wd., Senatorska 2.
Wejrowska Br., skład konfitur, Rynek 16.
Wendt Jan, bednarz, Kowalska 10.
— Erna, wd., Piłsudskiego 23, tel. 4.
Wendta Bazyli, Wybud. Skorzewo.
Werra Jan, muzykant, 3 Maja 9.
Węsierski Franc., rob., Szydlice 12.
— Jan, skład rymarski, Wojskowa 4.
Wesołek Franc., rolnik, Wyb. Skorzewo.
Wesołowski Jan, rolnik, Klincz.
— Jan, rolnik, Klincz Wybud.
Weyer Jan, rob., Kośc. Huta.
— Teofil, rob., Kośc. Huta.
Wichert Józef, konduktor, M. Dworcowa 2.
Wiczkowski M., inwalida, Świętojańska 3.
Wieczorek Feliks, zecer, Wodna 13.
Wierzba Adam, rob., Klasztorna 7.
— Brunon, burmistrz, Kapliczna 9.
— Jan Szydlice 14.
— Józef, Szydlice 14.
— Marcin, rob., Kościuszki 9.
— Michał, skład mąki, Piłsudskiego 7.
— Augusta, wd, Kościelna 4.
Wierzbicki Wład., maszynista, Dworcowa 9.
— Antoni, kupiec, skład kolon. i restauracja, Piłsudskiego 10.

Wierzbowski Antoni

KOŚCIERZYNA

Piłsudskiego 10. Telefon 36.

Skład kolonialny i restauracja

Artykuły budowlane.

Wierzbowski M., siodlarz, Wodna 18.
— (a) Anna, wd., Szydlice 3.
Wilgosz Franciszka, Gdańska 10.
Wilich Karmelita, biurowa, Młyńska 3.
Wilke Franc., konduktor, Dworcowa 20.
Wilma J., nauczyciel, Kapliczna 8.
Winczewski M., konduktor, Dworcowa 20.
Winnicki Franc., kupiec, Dworcowa 5.
Wirkus Franciszka, M. Dworcowa 2.
Wiśniewska Gertruda, Piłsudskiego 19.
Witkowska Modesta, siostra, Górna.
Włodarek Stefan, rob., Młyńska 22.
Wodtke Gustaw, wł. d., Kościuszki 9.
Wodzińska Marjanna, wd, Polna 1.
Wojciechowski Onufry, dekarz, Kowalska 9.
— Władysław, rob., Młyńska 17.
— Teofil, 3 Maja 10.
— Stanisław, rob., Wodna 21.
Wojewodka Fr., m. kraw., Wodna 1.

Wojt Fr., podkomisarz Pol. Państw.
3 Maja 5, tel. 38.
Wölk Wilhelmina, Piłsudskiego 22.
Wołoszyk Józef, Strzelecka 7.
Wolski Aug, rob., Szydlice 18.
— Franciszek, rob., Wodna 13.
— Józef, urzęd., Wojskowa 4/5.
— Michał, rob., Wróbla 5.
Wróbel M., garbarz, Senatorska 6.
Wróblewski Stan., pisarz lud., Kartuska 4.
Wroński Józef, rob., Skarszewska 7.
— Leon, stolarz, Zródlana 4.
— Leon, aptekarz, Piłsudskiego 23.
— Maks, m. krawiecki, Na Rowie 27.
Wrycza Ant., rob., M. Dworcowa 2.
— Brunon, asyst. kolej., Gdańska 2.
— Józefa, wd., Młyńska 6.
Wunsch Ernst, m. kraw., Hallera 4.
— Otto, rymarz, skł., Zródlana 8.
— Ernestyne, wd, Zródlana 8.
Wyczkowski Jan, wł. d., Chojnicka 3.
— Piotr, szewc Szydlice 31.
Wysiecki Władysław, m. bednarz, Wojskowa 12.
Wysocki Leon, m. ślusarski, Szydlice 23.
— Maksym, budow., Klasztorna 7.
— Walerjan, krawiec, Wróbla 4.
— (a) Marjanna, wd., Szydlice 23.

Z.

Zaborowski Aleks, murarz, Cegielnia.
— August, rob., Wodna 8.
— stangret, Plebanka.
— (a) A. krawcowa, Wodna 5.
Zaddach Emilja, Senatorska 7.
Zagórski Ant., naucz., Kapliczna 17.
Zakład Najświętszej Marji Pauny Anielskiej, Szydlice 1-2, tel. 59.
Żakowski Bol., rob., Na Rowie 26.
— Józef, rob., Piłsudskiego 19.
— Józef, rob, Wodna 7.
— Robert, rob, Świętojańska 7.
Zakrzewski Jan, urzęd., Kapliczna 10.
Zalewski, urzęd., Ogrodowa 1.
Zamory Samuel, Gdańska 4.
Zarach Jan, młynarz, Młyńska 12.
— Józef, szewc, Markubowo.
— Wojc., m. brukarski, Szydlice 18.
Zaremba Jan, pomocnik, Szydlice 3.
Zarembski Teofil, Kościuszki 8.
Zblewski Aleks, urzęd., Szydlice 18.
— Andrzej, rob., Wodna 15.
— Jan, murarz, Cegielnia.
— Michał, rob., Młyńska 18/20.
— Stefan, rob, Klasztorna 9.
— (a) Franciszka, wd., Chojnicka 3.
— Marta, wd., Wodna 3.

- Zdrojewski Zygr., kupiec, skł., bławatów, Świętojańska 1, tel. 66.
— (a) Klementyna, wd., Wodna 11.
Ziegert Franciszek, rob., Świętojańska 3.
— Teofil, rob., Wodna 16.
— Katarzyna, wd., Senatorska 2.
Zieleniecki Henryk, urzęd., Gdańska 17.
Zieliński Ant., fabr. wód min., Wodna 4.
— (a) Stef., wd., Rynek 17/18.
Zimny Aug., organista, Kościelna 17.
— Stanisł., kupiec, skł. bław., Rynek 21, tel. nr. 56.
— Teofil, listonosz, Piłsudskiego 11.
— Zygmunt, kupiec, Rynek 21.
Ziomek Bron., kupiec, skład żelaza, Rynek 15, tel. 20.
Żołnowski Bern., kolej., Kapliczna 3.
Zoschke Gust., rob., Wojskowa 9.
Zrodowski Bol., skł. jubil., Gdańska 9, tel. 49.
- Żube Herm., inw., Szydlice 16.
Zühlke Karol, rol., Dworzec.
Zuławska Fr., Wyb. Klincz.
Zulewski Bern., rob., Młyńska 18/20.
Zuther Friedr., kier., Świętojańska 11.
Żynda Aleks., rol., Młyńska 3.
— Antoni, cieśla, Wodna 8.
— Józef, rob., Wodna 10.
— Leon, skł., galanterji, Piłsudskiego 8.
— Leopold, kapit., Kapliczna 17.
— Teofil, obyw. ziem., Kapliczna 12.
— Tomasz, rob. kol., Wodna 7.
— Katarzyna, wd., Kościuszki 5 b.
Zygowski J., kołodz., Kartuska 4.
— (a) Marta akusz., Kartuska 4.
Zywert Woj., kapit., Rynek 3.
Zywicki Jakób, ks. kapelan, Szydł. 12.
— Jan, inwalida, Młyńska 25.
-
-

CZĘŚĆ II.

Urzędy i Instytucje Państwowe, Samorządowe, dział oświatowy i t. d.

A. Władze.

Urzędy i Instytucje Państwowe.

Kasa Skarbowa w Kościerzynie
ul. Świętojańska 14, tel. 48.

Otwarta od 8 $\frac{1}{2}$ —13 $\frac{1}{2}$.

Skarbnik: Kulaszewski Józef.
Rachmistrz: Zaremski Stef.
Praktykanci: Teofil Korona i Żeleski—
Korzniak Edward

Kontrola Skarbowa w Kościerzynie
ul. Świętojańska 14, tel. 48.

Otw. od 8—13.

St. Komisarz: St. Czerniawski.
Kontroler: B. Sędzicki i Wł. Krechowicz.

Urząd Skarbowy Podatków i Opłat
Skarbowych w Kościerzynie
ul. Starostwa 1.

otwarty od 9—12

Naczelnik: Brzózkowski Jan.
Sekretarz: Olter Józef.
Asyst. rach. Sartowski Dawid.

Inspektorat Straży Celnej
ul. Kapliczna 14

Godz. urzęd. 8 $\frac{1}{2}$ —15 $\frac{1}{2}$

Kierownik: inspektor Kwiatkowski St.
Zastępca: Komisarz Filar Karol.

Starostwo Kościerzyna.
Telefon 14 i 40.

Godz. dla publiczn. 9—13.

Starosta: Kowalski Leon.
Nacz. sekr. pow.: Herwy (pokój 6).
Skr. pow.: Kłodnicki J. (pokój 7).
Asyst. pow.: Boldnau T. (pokój 7).
Kancelarja i Registratura Starostwa
pokój 7.

Biuro paszportowe pokój 7.

Sąd Powiatowy ul. 3 Maja.

Godz. urzęd 8 $\frac{1}{2}$ —15.

Naczelnik sądu: Wł. Moczydłowski.
Sędzia pokoju: Fr. Ochota.
Aplikant sąd.: Kostka.

Decernent w sprawach: niespornych,
pojedynczych, dochodzeń karnych,
testamentowych: Naczelnik sądu, Wł.
Moczydłowski, pokój 3.
Sprawy hipoteczne i procesowe: apli-
kant Kostka, pokój 11.

Kasa otwarta od 8 $\frac{1}{2}$ —15.

Rendant: St. sekretarz, Sobota
Komornik: Blank.

Prokurator przy Sądzie Powiatowym.
Burmistrz: Wierzba.

Urząd Katastralny ul. Kartuska 5.
Godz. urzęd. 8—15.

Kierownik: Jan Rydliński.

Asystent: Stefan Krefta.

Państw. Urząd Pośrednictwa Pracy
ul. Starostwa 1.

Godz. urzęd. 8—15 $\frac{1}{2}$

Kierownik: St. Albrecht.

Państwowa Kasa Leśna
(Gmach Starostwa, pokój 3.)

Otwarta od 9—13

Kierownik: M. Keineder.
Rachmistrz: L. Ebertowski.
Pom. rachm.: Wł. Węsiora.

Państw. Urząd Budowlany Naziemny
ul. 3 Maja 4, tel. 45.

Otwarty od 8—15.

Kierownik: Inspektor Fr. Ochota.
Sekretarz: J. Mikołajski.

Inspektor. Szkolny, ul. Hailera 2, tel. 11.
Otw. dla publiczności w piątki od 8—13,
i 15—18.

Inspektor szkolny: B. Chmielecki.

Komenda Powiatowa Policji Państw.
w Kościerzynie, ul. 3 Maja 7, tel. 18

Godz. urzęd. 8 $\frac{1}{2}$ —13 $\frac{1}{2}$

Komendant: podkomisarz, Fr. Wójt,
tel. 38.

Posterunek P. P. mieści się w Ratuszu
i urządzuje dzień i noc.

Urząd Pocztowy w Kościerzynie.
Godziny urzęd. przy okienkach w dai
powszednie od 8—12 i 15—18 w nie-

dziele i święta od 8—10. Kancelarja urzędu od 8—13 i 16—19. Przyjmowanie teleg. w dni powszednie, niedziele i święta od 7—21.

W porze nocnej od 21 — 24-tej nadaje się telegramy za pomocą dzwonka nocnego; znajdującego się przy samem wejściu z ul. 3 Maja. Tym samym dzwonkiem należy się posługiwać przy nadawaniu listów polecanych poza godzinami urzędowemi, to jest od 21—24 Publiczna rozmównica znajduje się w poczekalni dla stron.

Personel:

Administrator urzędu: Prochorski.
Sekretarze poczt: Kuppcz i Jankowski,
Asystenci: Kosecki, Zieleniecki, Brandt,
Słowińska i Armańska.
Prakt. poczt.: Kuczkowski i Kamiński.

Ekspedycja Towarowa
ul. Kolejowa, tel. 9.

Nadleśnictwo Państwowe
Kościerzyna. Bukowagóra tel. 53.

Kolejowy Urząd Ruchu
ul. Dworcowa, 21 tel. 30.

B. Instytucje i Urzędy Samorządowe.

a) Miejskie.

Magistrat mieści się w Ratuszu przy Rynku, tel. 44.
Burmistrz miasta: Wierzba.

Spis członków Magistratu.

Wierzba, burmistrz.
Żynda Aleksander.
Leja Stanisław.
Sprada Juljusz.
Ochota Franciszek.
Słomiński Bolesław.

Spis członków Rady Miejskiej.

Dr. Pellowski Jan, przew. R. M.
Zimny Stanisław, zastępca przew.
Pobłocki Marcin.
Małek Leon.
Skaja Piotr
Niemyzyk Antoni.
Lewandowski Marjan.
Korda Jan.
Kortas Władysław
Ceplin Teofil.
Rogała Tomasz
Kujawski Ignacy.
Cyrzon Łucjan.
Szcukowski Stanisław.
Piechowski Alojzy.
Mański Emil.

Kotowski Józef.
Grot Augustyn.
Sobota Andrzej
Biedowicz Franciszek.
Brzostowski Jan.
Zrodowski Bolesław.
Kunikowski Mikołaj.
Szule Jan.

Spis urzędników.

Reichwaldt Ernest, kamelarz.
Swieczkowski Teodor, sekretarz miejski.

Spis zakładów miejskich.

Rzeźnia Miejska, inspektor rzeźni Łucjan Żuławski, Bydłęce Targowisko.

Elektrownia Miejska, decernent elektrowni inspektor budowlany Franciszek Ochota, ulica 3-go Maja nr. 3.

b) Powiat Kościerzyna.

Wydział Powiatowy.

Godz. urzęd. od 8—15, tel. 14.
Przewodniczący: Starosta Kowalski.

Członkowie Wydziału Powiatowego.

Radca Dr. med. Tempki Skarszewy.
Burmistrz, Wierzba — Kościerzyna.
Łącki, rolnik, Stara Kiszewa.
Rudolf Las, rolnik, Korne.
Bernard Szarafin, rob., Koźmin.
Marchewicz, m. stol., Kościerzyna.

Deputowani powiatowi.

Jakób Jastak, Dyr. Banku Dyskontowego, Kościerzyna.
Aleks. Żynda, rolnik Kościerzyna.

Członkowie Sejmiku Powiatowego.

Franciszek Rózek, Mały Klincz.
Mikołaj Ronkowski, Garczyn.
Maksym. Zurawski Pałubin.
Teofil Armatowski, Stare Polaszki.
Juljan Tempki, Sobącz.
Jan Barzowski, Grabowska Huta.
Felicjan Kreft, Puc.
Adam Baran, Lubań.
Jan Böttner, Stawiska.
Teodor Hermann, W. Polesie.
Ks. prob. Dorszyński, Lipusz.
Emil Pirch, Lipusz.
Jan Bałachowski, Stara Kiszewa.
Andrzej Łącki, St. Kiszewa.
Ant. Narloch, Konarzyny.
Józef Michnowski Koźmin.
Poseł na Sejm, Piotr Szturmowski, Tomaszewo.
Czesław Łącki, Pogódki.
Bernard Szarafin, Koźmin.
Sylwester Januchowski, Wałdówko.
Alojzy Podlaszewski, Wysin.
Dr. Tempki, Skarszewy.

Łucjan Okrój, W. Klincz.
Jan Jasiński, Skarszewy.
Kazimierz Alkiewicz, Obozin.
Bolesław Tysarczyk, Więckowy.
Brunon Wierzbą, Kościerzyna.
Wincenty Osowski, Kościerzyna.
Aleksander Zynda, Kościerzyna.
Jakób Jastak, Kościerzyna.
Franciszek Marchewicz, Kościerzyna.
Rudolf Las, Korne.
Józef Ostrowski, Trzebuń.
Jan Urban, Czarnocin.

Urzednicy Wydziału Powiatowego.
Nacz. sek. wydz. pow., Marjan Le-
wandowski, pokój 9.
Sek. wydz. pow. Józef Głazik, pokój
nr. 9.
Sek. podatkowy, Jan Echaust. pokój
nr. 8.
Budowniczy powiatowy, Józef Siad-
kowski, pokój nr. 2.

Lekarz powiatowy.

Dr. med. Lachowski, gmach starostwa
pokój nr. 4.

Rozkład biur.

Biuro podatkowe, pokój nr. 8.
Kancelarja i registratura, pokój nr. 10.

**Powiatowa Kasa Oszczędności
ul. Starostwa 2, tel. 76.**

Zarząd: starosta, Kowalski, ks. prob.
Dorszyński — Lipusz, Bałachowski —
St. Kiszewa, Ligmanowski — Skar-
szewy, Reich — Lipusz i Ossowski
Kościerzyna.
Dyr.: Teodor Warczak.
Rendant: Fran. Biedowicz.
Kasjer: Tomasz Walczyk.
Godz. dla publ., od 9—13 i 14—16.

**Powiatowa Kasa Komunalna.
ul. Starostwa 2, tel. 76.**

Przełożona władza: Wydział Powia-
towy.
Przew.: starosta, Kowalski.
Dyr.: Teodor Warczak.
Kasjer: Franciszek Kluszyński.

**Bank Powiatowy
ul. Starostwa 2, tel. 76.**

Zarząd: Starosta Kowalski i dyr.
Teodor Warczak.
Rada administracyjna: Przewodniczą-
cy starosta Kowalski i zarząd jak
Pow. Kasy Oszczędności.

Dyrektor Teodor Warczak.
Zast. dyr. Franc. Biedowicz.

C. Instytucje Wojskowe.

P. K. U. ul. Wojskowa 1, tel. 80.

Godz. urzęd. 7 1/2 — 14 1/2
Komendant: Podpułk. Chrzczonowski
Kazimierz.
Zastępca: Kapitan Goralik.

D. Dział oświatowy.

1) Szkoły państwowe.

Gimnazjum męskie
przy ul. Strzeleckiej.
Dyrektor Jan Kontek.
Seminarium nauczycielskie męskie
przy ul. Kartuskiej.
Dyrektor Tomasz Targowski.

Państw. Szkoła Przemysłowa
z wydziałem handlowym i przemysł. mę-
sko-koszykowy przy ul. Świętojańskiej.
Dyrektorka Ruganówna.

Gimnazjum żeńskie

(Zakład Najśw. Maryi Panny Anielskiej)
przy ul. Kościuszki 1.
Przełożona Marja Bolewska.

Państwowa Szkoła Rolnicza

przy ul. Hallera 3.
Dyrektor Sikorski, Hallera 3.

2) Szkoły powszechnne.

Szkoła powszechna
przy ul. Hallera 1.
Rektor Władysław Glock, Piłsudsk

E. Różne.

Pow. Kasa Chorych w Kościerzynie
ul. Starostwa 1, tel. 68.

Godz. urzęd. 8—13 i 15—17.
Dyrektor: Wegner.
Zastępca dyr.: Szczypior.
Przewodniczący: Landowski.

Lekarze.

Dr. Lachowski, Dr. Pellowski Dr. Le-
mańczyk, Dr. Homerczyk wszyscy
w Kościerzynie i Dr. Piłowski Sta-
ra Kiszewa.
Lekarz dentysta: Dr. Jankowski.
Dentyści techn.: Sochaczewski i Hirsz

CZEŚĆ III.

Spis poszczególnych branż.

Apteki.

E. Wendt nast., Piłsudskiego 23, tel. 4.

Banki.

Bank Dyskontowy, Rynek 3, tel. 1.
Bank Ludowy, Gdańska 12, tel. 74.
Bank Powiatowy, 3 Maja 1, tel. 76.

Bławy, konfekcja i towary krótkie.

Drawski Bron., Rynek 19, tel. 31.
Formella Jan, Rynek 14.
Głazik Andrzej, Piłsudskiego 7.
Gończ Ignacy, Świętojańska 14.
Grot Franciszek, Gdańska 22.
Guzowski Roman, Kościelna 1.
Leja Stanisław, Rynek 10, tel. 64.
Łukowicz Walerjan, Piłsudskiego 37.
Meissner Klem., Kościelna 10.
Mendelsohn Herm., Gdańska 4, tel. 12.
Okuniewski Wiktor, Gdańska 19.
Pellowski Leon, Rynek 17/18.
Piechowski Roch, Świętojańska 18.
Szopiński Aleksander, Rynek 8.
Szulc H., Gdańska 21.
Totczek Emma, Rynek 2.
Wędlkowski Franc., Piłsudskiego 31.
Zdrojewski Zygf., Świętojańska 1, tel. 66.
Zimny Stanisław, Rynek 21, tel. 56.
Żynda Leon, Piłsudskiego 8.

Browary.

Browar Kościerski, Na Rowie 22, tel. 3.

Brukarze.

Toczek Andrzej, Młyńska 7.
Zarach Wojciech, Szydlice 18.

Budowlane przedsiębiorstwa.

Jereczek Ignacy, 3 Maja 11.
Kasprzycki Piotr, Młyńska 25.
Landowski Leon, Kapliczna 9.
Rekowski Jan, Chojnicka 3.
Wysocki Maksym., Klasztorna 7.

Cukiernie i kawiarnie.

Tkaczyk J., Piłsudskiego 33, tel. 69.

Cukry, czekolady, konfitury.

Kaisera skład kawy, Rynek 12.
Wejrowska Bronisł., Rynek 16.

Cygara, papierosy, tytonie.

Rzeźnikowski Tomasz, Gdańska 16.
Szczukowski Stan., Rynek 14.

Dacharstwo.

Barańczyk Ant., Chojnicka 4.

Domy Handlowo-Komisowe.

Impex Pomorski Dom Handl.-Komisowy,
T. z o. p., Rynek 14, tel. 27.
Bracia Armańscy, Dworcowa 22, tel. 89.

Drogerje.

Hubert Konst., Rynek, tel. 17.
Mokwa Mikołaj, Piłsudskiego 2.

Drukarnie.

Drukarnia „Pomorzanin“, Świętojańska
1/2, tel. 87.

Fotograficzne zakłady.

Nickel Jan, Piłsudskiego 20.
Szlagowski Józef, Gdańska 14.

Fryzjerzy.

Cygiert Bernard, Piłsudskiego 15.
Kosznik Franc., Piłsudskiego 38.
Mellin Emil, Gdańska 20.
Pałasz Teofil, Gdańska 8.
Ruchniewicz Klemens, Piłsudskiego 6.
Rzeźnikowski Aleks., Gdańska 16.

Garbarnie.

Kapeluszny Eustachy, Wodna 22.

Garncarze.

Budziński Józef, Młyńska 11.
Mielke Otto, Piłsudskiego 14.
Saath Ryszard, Kościuskiego 6.

Gazety i czasopisma.

„Pomorzanin“, Gazeta ziemi Kaszubskiej, redakcja i administr., Świętojańska 1/2, tel. 87.

Hotele.

Burczyk Fr., (hotel „Bazar“), Szydlice 37.
Ehrlichmann O. (hotel Hamburgski), Piłsudskiego 30, tel. 10.
Natzke Frieda, (hotel „International“), Świętojańska 11.
Sokołek Józef, (hotel „Pomorski“), Gdańska 15, tel. 5.
Radtke F., Dworcowa 8 tel. 26.

Jubilersko-złotnicze składy.

Połączyński Bern., Świętojańska 16.
Skwierawski Ant., Gdańska 13.
Zrodowski Bol., Gdańska 9.

Kapelusze damskie.

Budzińska Walerja, Gdańska 17.
Chrapkowska Walerja, Gdańska 21.

Kawa (specj. składy).

Kaisera skład kawy, Rynek 12.

Kolonjalne i spożywcze składy.

Chmielecki W., Piłsudskiego 1.
Cyrzan August, Zródlana 2.
Gacek Józef, Piłsudskiego 13.
Glock Jan, Kościelna 2.
Guczalski Kazim., Rynek 17/18, tel. 8.
Heydebreck Otto, Rynek 19, tel. 31.
„Jedność“, Sp. Spożyw. Rynek, tel. 55.
Kasicki Jan, Piłsudskiego 32, tel. 36.
Kosznik Juljan, Piłsudskiego 5.
Laskowski Maks., Piłsudskiego 15.
Lipiński Józef, Piłsudskiego 24.
Menard Henryk, Rynek 2, tel. 54.
Muchowski Ignac, Piłsudsk. 24, tel. 61.
Neumann Teofil, Rynek 7, tel. 46.
Piechowski Franc., Gdańska 1, tel. 50.
Roggatz Karl, Szydlice 12/13.
Rolbiecki Fr., Piłsudskiego 34, tel. 13.
Schaldach Marta, Piłsudskiego 28.
Tusk, Szydlice 8.
Spółka Spożywców, pracowników kol., Gdańska 12, tel. 74.
Stypa Stanisław, Rynek 6.
Swieczkowski Ant., Piłsudskiego 26.
Wędlkowski Klem., Rynek 11, tel. 51.
Wierzba Michał, Piłsudskiego 7.

Wierzbowski Ant., Piłsudskiego 10,
tel. 86.

Kołodzieje.

Kropidłowski Jul., Piłsudskiego 21.
Swieczkowski Franc., Zródlana 7.
Swieczkowski Józef, Na Rowie 21.

Koszykarstwo.

Bonk Franciszek, Piłsudskiego 28.

Kowalskie warsztaty.

Berndt Erich, Na Rowie 28.
Jeszke Alojzy, 3 Maja 13.
Reiter Aug., Kowalska 1.

Krawiectwo.

Albath Fryd., Kapliczna 9.
Galczewski Franc., Młyńska 24.
Piankowski Adam, Zródlana 1.
Pianowski Ign., Senatorska 6.
Wojewodka Franc., Wodna 1.
Wroński Maks, Na Rowie 27.
Wunsch Ernst, Hallera 4.

Księgarnie i składy papieru.

Bławat Antoni, Rynek 16.
Dittrich O., Piłsudskiego 1.
Drukarnia i księgarnia „Pomorzanin“,
Świętojańska 1/2, tel. 87.
Gdaniec Franciszka, Piłsudskiego 35.
Stachowski Stef., Rynek 12, tel. 77.

Malarskie zakłady.

Malolewski Paweł, Gdańska 3]]
Mauerhoff Emil, Młyńska 9.
Ruchniewicz Franc., Piłsudskiego 20.

Meble i prace stolarskie.

a) fabryki.]]

Kościerska fabryka mebli, Piłsudsk. 11.
Chrzan Bronisl., Gdańska 3.

b) składy i warsztaty.

Kośnik Wal., Gdańska 14.
Łukowicz Łucjan, Piłsudskiego 16.
Majkowski Ant., Piłsudskiego 4.
Marchewicz Fr., Świętojańska 6.
Pianowski Norbert, Piłsudskiego 3.
Rebbe Antoni, Piłsudskiego 5.
Ruchniewicz Jan, Kościelna 13.

Młyny.

Menard Henryk, Rynek 2, tel. 54.

Obuwie.

Gończ Ignacy, Świętojańska 14.
Muchowski Ignacy, Rynek 13.

Neumann Rud., Gdańska 20.
Tuske Franciszek, Kościelna 11.
Wędlkowski Fr., Piłsudsk. 31, tel. 85.

Ogrodnictwo.

Hundt Alfred, Szydlice 4.
Ruhnow Franc., Szydlice 6.

Ocet — fabryki.

Kopecki Teof., Piłsudskiego 9, tel. 39.

Piekarnie.

Klein Wilhelm, Gdańska 2.
Kortas Wład., Piłsudskiego 29.
Kośnik Józef, Gdańska 10.
Michaelis M., Piłsudskiego 36.
Paschke Maks., Piłsudskiego 38.
Pawłowski Leon, Świętojańska 15.
Ruchniewicz Józef, Piłsudskiego 6.
Tusk Antoni, Szydlice 37.

Restauracje.

Burczyk Franc., Szydlice 37.
Ehrlichmann Oskar, Piłsud. 30, tel. 10.
Filbrandt Herm., Piłsudskiego 25.
Formela Wojciech, Strzelnica
Kasicki Jan, Piłsudskiego 32.
Lipiński Józef, Piłsudskiego 24.
Napiątek Franc., Dworzec, tel. 23.
Natzke Frieda, Świętojańska 10.
Neumann Teofil, Rynek 7.
Piechowski Fr., Gdańska 1, tel. 50.
Radtke Fr., Hotel Dworcowy, tel. 26.
Rolbiecki Fr., Piłsudskiego 34, tel. 13.
Sokołek Józef, Gdańska 15, tel. 5.
Stypa Stan., Rynek 6.
Tkaczyk J., Piłsudskiego 33, tel. 69.
Wierzbowski A., Piłsudskiego 10, tel. 86.

Rolnicze maszyny.

Studziński L., Dworcowa 2, tel. 67.

Rowery i maszyny do szycia.

Gierszewski Józef, Świętojańska 1.

Rzeźnictwo.

Gierszewski Jan, Świętojańska 2.
Glock Jan, Kościelna 3.
Kamiński Wł., Szydlice 24.
Kantowska Marja, Rynek 4, tel. 28.

Kośnik Bonifacy, Gdańska 10.
Magnus Feliks, Piłsudskiego 4, tel. 57.
Magnus Leon, Klasztorna 1.
Rogaszewski Wł., Piłsudskiego 13.
Rosinek August, Piłsudskiego 37.

Siodlarstwo i rymarstwo.

Paschke Ludwik, Szydlice 4.
Schütz Robert, Wojskowa 10.
Węsierski Jan, Wojskowa 4/5.
Wunsch Otto, Zródlana 8.

Skóry.

Bracia Armańscy, Dworcowa 22, tel. 89.
Kapeluszny E., Wodna 22.
Kujawski Józef, Wodna 13, tel. 24.
Pinker Klemens, Rynek 16.

Ślusarstwo.

Kamiński Aug., Kapliczna 1.
Kuchta Józef, Szydlice 32.
Wysocki Leon, Szydlice 23.
Saborowski Henryk, Gdańska 20.

Sprzęty domowe, kuchenne, szkło, porcelana i żelazo.

Filbrandt Walter, Gdańska 12.
Liński K., Rynek 1, tel. 37.
Lubawski Franc., Piłsudskiego 27.
Rink G., Rynek 20, tel. 58.
Ziomek Bronisław, Rynek 15, tel. 20.

Szewcy.

Flisikowski Jan, Kościelna 3.
Jankowski Teodor, Wojskowa 8.
Orlewicz Franc., Piłsudskiego 21b.
Rymcza Ignacy, Rynek 6.

Szklarnie.

Klein August, Piłsudskiego 33.
Roznerski Bern., Wodna 7.

Tartaki.

Appelhagen M., Kartuska 2—4, tel. 7.
Behrendt Heinrich, Dworcowa 1, tel. 6.

Ubezpieczenia.

„Polonja“, Gdańska 22.
„Port“, Gdańska 3.
Poznańsko - Warszawski Bank Ubezpiec.
Gdańska 21.
„Vesta“, Świętojańska 15.

Wódki i likiery.

a) fabryki.

Piechowski i S-ka, Szydlice 3/4, tel. 50.
Wędlikowski Klem., Rynek 11, tel. 51.

b) hurtownie.

Budziński Franc., Gdańska 17, tel. 50.

Wody mineralne (fabryki).

Kopecki Teofil, Piłsudskiego 9, tel. 39.
Zieliński Antoni, Wodna 4

Zboże, ziemiopłody i sztuczne nawozy.

Armańscy Bracia, Dworcowa 22, tel. 89.
Bank Powiatowy, tel. 76.
Drażkowski N., Szydlice 37, tel. 21 i 41.
„Impex“ Tow. z o. o., Rynkowa 14, tel. 27.
Pomorski Bank Zbożowy, P. Skaja, Świętojańska 3, tel. 15 i 72.
„Rolnik“ S-ka Roln. Handl., Rynek 22/23, tel. 63 i 52.

Głos Wąbrzeski

właśc.: B. Szczuka
Wąbrzeźno Pomorze

ul. Mickiewicza 11.   Telefon nr. 80.

Drukarnia nakładowa i akcydensowa

Skład formularzy i książek. Introligatornia

Dział I.: Drukarnia

Wykonywanie wszelkich druków dla Urzędów, Banków, Przemysłu i Handlu, Szkół i Towarzystw, katalogi, prospekty, broszury, dzieła, oraz wszelkie inne druki jedno- i kilka kolorowe.

Dział II.: Introligatornia

Oprawa książek urzędowych, kasowych, powieściowych, oraz wykonywanie wszelkich innych prac w zakres introligatorstwa wchodzących.

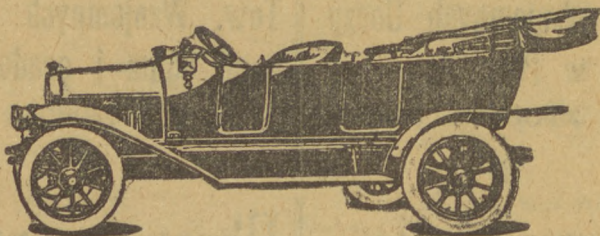
Dział III.: Skład formularzy

Na składzie wszelkie formularze dla starostw, urzędów policyjnych, magistratów, wójtostw, sołectw, sędziów rozjemczych, stanów cywilnych, szkół, inspektorów szkolnych i t. d. i t. d.

Kuchta Józef

Szydlice 32. Kościerzyna Szydlice 32.

Auto do jazdy

o każdym czasie do dyspozycji.

Motorowe warsztaty mechan. i ślusarskie.

BANK ZWIĄZKU TOWARZYSTW KUPIECKICH NA POMORZU.

(Spółdzielnia kred. z o. o.)

Komisjoner dewizowy.

GRUDZIĄDZ

ul. Stara nr. 10, telefon 162.

Adres dla depeš „Bankup“.

Załatwia wszelkie czynności bankowe:

a mianowicie: skutecznie przekazy do wszystkich miejscowości w Polsce, kupuje waluty obce i skutecznie przekazy za granicę, otwiera rachunki bieżące i czekowe, przyjmuje wkłady oszczędnościowe, udziela pożyczek na dogodnych warunkach, dyskontuje weksle towarowe, załatwia wszelkie zlecenia komisowe i giełdowe, wydaje gwarancje i poręczenia, przyjmuje wszelkie dokumenty do inkasa itd.

„VESTA“

Bank Wzajemnych Ubezp.
w Poznaniu
Rok założenia 1873.

Ubezpieczenia

na życie
od wypadków nieszczęśliwych,
od odpowiedzialności prawno-
cywilnej,
samochołów od szkód rzeczo-
wych (auto-casso)

Tow. Wzajemnych Ubezp.
od ognia i gradobicia
w Poznaniu.

Ubezpieczenia

od ognia,
od kradzieży z włama-
niem,
od gradobicia.

„Vesta“

Tow. Asekuracyjne i Reasekuracyjne.
T. A. w Poznaniu

Ubezpieczenia
transportów wszelkiego rodzaju.

Oddział Pomorski w Grudziądzu.

Telef. 83. Plac 23 Stycznia 10. Telef. 83.

„VESTA“

cywilnej,
samochodów od szkód rzecz-
owych (auto-casso)

niem,
od gradobicia.

„Vesta“

Tow. Asekuracyjne i Reasekuracyjne.

T. A. w Poznaniu

Ubezpieczenia
transportów wszelkiego rodzaju.

Oddział Pomorski w Grudziądzu.

Telef. 83. **Plac 23 Stycznia 10.** Telef. 83.